

310377

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 9.

చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ జూన్ నెల 15-వ తేది గురువారము

No. 64

సంపుటము ౯

దుండుభినామ సంవత్సరము, శ్రేష్ఠ మాస బహుళ వష్టి ౬.

సంచిక ౬౪

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యుగారి

కలరా ఔషధములు

మాకలరామందులు అనేక మునిసిపాలిటీవారిచే పొగడబడియున్నవి. ఈరాజధానిలో ఈకలరావ్యాధికై యుపయోగింపబడు మందులలో నెల్ల మాకలరామందులు శ్రేష్ఠమైనవని ఖ్యాతమహించెను:

మామందులు కలహాట కలరా లేదనియే నమ్మకమును. మేము అనేకవేలజలకు ఇచ్చిచూచి దీనిమహిమను తెలిసికొని యున్నామనట అతిశయోక్తిగా నెంచకూడదు. పసిబిడ్డలు మొదలు వృద్ధులఁజను అందఱకును, గర్భిణి శ్రీలకు గూడ వీనినుపయోగింపవచ్చును. ఇతరమందులవలె నివి మూత్రమును బంధించుట మొదలగు దుర్గుణములకు చోటివ్వవు. కర్పూరాద్యరిప్తము 6 బౌన్సుల సీసా ర్పు 0-12-0 } కలసి ఒకసెట్టు ర్పు 1-2-0
విమాచి సంజీవని మాత్రలు 12 0-6-0 }
తంతిలివాసము. పండిట్, మద్రాసు. ఆయుర్వేదాశ్రమము. 41, ఆచారప్పకా వీధి మద్రాసు.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఫర్మసి(లిమిటెడ్)

19, హరిన్ రోడ్డు, మాంటురోడ్డు పోస్టు, మదరాసు.

ఉత్కృష్టమైన ఆయుర్వేద ఔషధములకు ప్రసిద్ధిచెందిన ఔషధశాల
డాక్టరు ఏ. లక్ష్మీవతి, బి. ఏ ఎమ్. బి. టి సి. ఎమ్
గారి చేస్థాపించబడినది.

ఒక అణాస్థాంపును పంపినవారికి మా క్రొత్త క్యాటలాగు పంపబడును.
ఆంగ్ల, తెలుగు, అరవభాషలలో క్యాటలాగులు గలవు. (3166)

(873) "కాంతామదహరణి"
అను యానాని వైద్యకాస్త్రప్రకారము తయారయిన ఇంగ్లీషుపుష్టికి దివ్యమైన తేజస్వము. దీనిని నేనించుటచే, నిస్సర్జిత, లేపనక క్రితేక్షించుట, స్వప్నమయ ఫలనము, రతిలో క్రమస్థులనము, కాళ్ళచేతులు లాగుట, పోగొట్టి విత్యయావన సుఖము నిచ్చును. నీ గృహమయ యేల సిగ్గు పడెదవు! దీనిని నేనించి స్వర్ణసుఖములను పొందుము. పథ్యములేదు. పరీక్షచేసి చూచిన మీఠి తెలియును. వెల 1 రూపాయ 4-0-0
ఆంధ్రప్రతికా చదువరులకు రూపు 3-0-0 మాత్రమే.
తామరమందు: గోడే తామర, గజవత్సము, తామరలకు ఆమోఘము వెల రూపు 0-3-0
ది రెడ్డి అందు కంపెనీ, గోపాలపురం,
8888] కొత్తపేట పోస్టు (గోపాలపురం)

అమృతాంజనము
తలమెప్పులకు ప్రసిద్ధి శిశ్మనని ఇతర ఏవిధమైన మెప్పులను కూడ మా అమృతాంజనము వాడినంత మాత్రమున నయమగును. వెల 0-10-0 అణాలు.
పంచభాష చీటిమాచి కొనిన మోసము గలుగదు. ప్రతియింట నుండదగినది. గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతా పత్రములు పొందినది. అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి లేక మద్రాసు.

స్వచ్ఛమైన బంగారము

మేలైన పువ్వరాగ కెంపులు వీటితో ములు, శేర్పి కట్టబడిన కమ్మలు, చెంపటికాయ ముక్క పుడుకలు, చేగులు, ఉంగరములు, మున్నగునవి తయారచేసి అమ్మకమునకు సిద్ధముగా నుంచబడి యున్నది. ఆర్థకు చేసిన నిర్ణయ కాలములోఁబల యవ్వబడును. ఉమ్మిడి రామయ్యశ్రేణి, గురుస్వామిశ్రేణి నగల వర్తకులు, (1842)

(5) వైవాబజురగోడ్డు, మదరాసు.

గృహ నిర్మాణము 109

కృష్ణా, గుంటూరు, హైదరాబాదు, గోదావరి, విశాఖపట్టణము, గంజాము జిల్లాల వారికి, హెచ్చరిక.
మా గృహం పడవలమీద రంగూనునుంచి. లేకు కలప తెప్పించుటచే చవుకగా ప్రకృతమైన, లేకుమానులు కమ్మలు, దూలములు, రవునతుండ్లు చిల్లరగానున్న, కర్రకులకు టోకు భరలకున్న విక్రయించు చున్నాము. చెన్న పట్టణం శేట్లకంపెనీ మా శేట్ల తక్కువ, రంజులు చాల్వీలు కూడా తక్కువగ నుండును, కావలిస్సీవారు, ఇట్లు వ్రాయవలెను.
ఆ. సుబ్బారాయుడు, కంపినివారికి
లేకు కలప కర్రకులు, కాకినాడ.

కలరా ఔషధములు

ఈ ఔషధము ఒక మహాశుభిల్ల మాకు లభించినది. గుణము వూచి. అనేకులకు పరీక్షించుటచే ఆమితములైన యోగ్యతాపత్రములను సంపాదించిన ఈ సిద్ధాంతమును బీద సావలకు సమపాదుముగా నుండునటుల స్వల్పభరణ విక్రయించు చున్నాము. వెల 1 కి (10 పంది రోగులకు సరిపోవును) రు 1 మాత్రమే 12 కి రు 10-8-0 లు, 24 కి 12-8-0 లు. (తిపాలా ఖచ్చలు ప్రత్యేకము) సోల్-ప్రయిటను, ఆర్థాయుర్వేదావధ నిలయము, కాకినాడ.

వేమన

సంపూర్ణజీవితము : బోధనలు
చిత్రపటములు : సమస్త నివరములు

ఉన్నత న్యాయస్థానాధిపతి వేపారామేశ్వరగారి పీఠికతో, ఇతికలు, పండితులు మెచ్చుచున్నది. ఇదివఱకు వేమననుగూర్చి తెలియని స్థలము, కాలము, కులము, కుటుంబము, కవనము, పుట్టుక, నిర్వాణము, బోధనలు వివరముగనున్నవి. క్యాలిఫో రైందు రు. 2-0-0 లింపు రైందు రు. 1-8-0 పోస్టేజీ కలుపు. త్వరపడనియెడల ప్రతులు బోరకవు. కమలకుటీరము, మైలాపూరు, మద్రాసు.

సర్వవృశ్చిక విషనంజీనిని (రిజిస్టర్డ్)

రేలుకుట్టిక తక్కువమే ఈ ఔషధమును వాడిన విషమును తీసివేయుటయేగాక బాధ ను పూర్తిగా పోగొట్టును. వెల పాకెట్టు రు. 0-8-0 పోస్టేజీ 0-6-0, 4 పాకెట్లు కొను వారికి పోస్టేజీ ఇవ్వాలి. 1 డజన్ ప్యాకెట్లు 5-0-0. పోస్టేజీ ఇవ్వాలి.

చిరునామ: రాజలక్ష్మీ కంపెనీ, వెం. 44 నంబులయ్యగారి వీధి, మద్రాసు

రాజమహేంద్రవర జాతీయ విద్యాలయము

1922-23 సం॥లో రాజమహేంద్రవర జాతీయ విద్యాలయమునకు అమలులో పెట్టబడు విద్యావిధానము

ముఖ్యలక్ష్యాలు:— (1) ఆంధ్రభాష తెలుగు ప్రాముఖ్యత నిర్మూలన (2) బాల్య భాషక క్షేత్ర వృద్ధిచేయుటకు తీలగునట్లు పద్ధతులు బోధించుటయు ఎక్కువ శ్రద్ధ వహించుట. (3) చరిత్ర - దేశభిమానమును వృద్ధిపరుచుటగాను, సరియైన యధాశక్తి వివక్షదోషమును నడిగిగాను ఉండు పద్ధతులను బోధించుట. (4) పారిశ్రామికవిద్యకు తగిన ప్రాముఖ్యత నీయవలెను. (5) జాతీయవిద్య ప్రాప్తిని విజ్ఞానములయొక్క సమ్మేళనమును కనబరచుచుగా నుండవలెను.

తరగతుల నిర్ణయము ఆధ్వర్యయోగ్యతవలన:— ఈ విద్యాలయమున గణపదోత్సవద్వారా రెండుభాగములుగా విభజింపబడును: ప్రాథమికవిద్య, ఉన్నతవిద్య. తొలియేట 5 సం॥ ప్రాథమికవిద్యలో. “అక్షరములు పద్ధతి ముఖ్యము. తలకములు, ద్విపదలు మొదలగు వానినంది పద్ధతులు లేని పిల్లలకు నేర్పవలెను. ఆంధ్రభాషసంగ్రహమునందే కొన్ని పద్యములు కంఠస్థముగా నేర్పవలెను” ప్రాథమికవిద్య అంతిమగువరకు సులభమగు పద్ధతులు, వచనము అర్థముచేసికొనుటకు యోగ్యమగు పద్ధతులను నేర్పవలెను. పెంపొందించుటగూడ నొక ముఖ్య లక్ష్యముగా పరిగణింపవలెను. చాల భాగమునందు ఈ క్రింద నూచింపబడిన రీతిని పాఠములు జరుపవలెను.

మొదటి మూడు సం॥లు:— చదువుట, వ్రాయుట, చిన్నచిన్న పద్యములు విద్యార్థి చేత వర్ణింపజేయుట; లోకజ్ఞానమును వృద్ధిచేయు విషయములలోని యంతములను వాని చేత చెప్పి పదిగిన వానిని చెప్పించి వానిచేతనే వ్రాయుటకు కథలకు కొంత ప్రాముఖ్యత నీయవలసియుండును. ద్వితీయ బాగుపడుటకు వీలగుపద్ధతుల నవలంబించుచు ఉత్తరభాగము, సంభాషణ గూడ జరుపవలెను.

తెక్కలు:—సామాన్య సంకలన, కృతకలన, గణితకార, భాగవతములు - 20 ఎక్కుములు సంపూర్ణముగా నుండును. మనదేశమునకు సంబంధించిన మానవులలోని తెక్కలు చిత్రలేఖనము, పాటలకూడ మొదటి 5 సం॥లో ఆధ్వర్యమునందు.

4,5 సంవత్సరములు: తెలుగు:— మొదటి మూడు సంవత్సరములలో బోధింపబడువిషయములలోనే అదేరీతిని ఎక్కువ భాగమును బోధించుట.

గణితము:—బహు బిల్లులు, కడ్డీతెక్కలు, లాభనష్టములు, త్రుడురానిక పాంచరాసికములు, 2 ద్విపుత్రములు, చతురగణము, జమాఖర్చు (చిత్ర, ఆకర్షణ) భూమి కొలత.

ప్రాథమిక విద్యకుండటి సం॥లో హిందీ సంభాషణ మాత్రమే నేర్పవచ్చును. నాలుగువరుసకు, అల్లికపని మొదలగు చిన్నవిషయము చేతపనులు 3,4,5 సం॥లో నేర్పబడును.

ఉన్నత విద్య

(6 వ తరగతిమొదలు 10 వ తరగతి వరకును) (ఎ) ఆంధ్రగీతానామములు, హిందీ, అంగ్లము (విధి) (బి) గణితము, చరిత్ర, భూగోళము, శాస్త్రము, చిత్రలేఖనము (6, 7 తరగతి మాత్రమే) (విధి) (సి) నాలుగు వరుసకు, తోటపని (విధి).

ఈయేట సం॥లు పూర్తియగువరకు విద్యార్థి ఆంధ్ర భాషలో కొంతపాండిత్యమును సంపాదించవలెను. రామాయణ, భారత, భాగవతాది గ్రంథములను చదివి సామాన్యముగా అర్థము చేసికొనగలిగియుండవలెను. ఆంధ్రభాషా పాండిత్యమునకు సంస్కృత భాషాభ్యాసముకూడ కొంత అవసరము గనుక తెలుగునకు పరిచయము కాలమునందే కొంత సంస్కృతముకూడ నేర్పవలెను.

హిందీ, అంగ్ల భాషలు వ్యవహారమునకు అభ్యంతరము లేకుండునట్టి భాషలు నిర్మూలన మాత్రమే యుద్దేశంపడినవి.

చరిత్ర:— 5 సం॥లు అంతకునుసరికి హిందూదేశ చరిత్ర సంపూర్ణముగాను, ఆంధ్రదేశ చరిత్రయు, ప్రపంచచరిత్రను గ్రహమును చదివవలెను. “సామాన్యము, మన ప్రస్తుతస్థానము కాంగ్ల గీత, ప్రభావగణన” అనువిషయములను గూర్చిగూడ తెలియజేయవలెను.

భౌగోళము:—హిందూదేశముయొక్క భౌతిక, వాణిజ్య, రాజకీయ మార్గాలను-సంగ్రహ పరిచయము.

యాజ్ఞవల్క్యులు

ప్రస్తుతకాలమున బ్రాహ్మణులు కొందరు ధర్మమార్గం, విద్యలేనివారై ప్రభావము తగ్గి అన్నకష్టములకు కూడ కష్టపడుచుండుట మనము చూచుచున్నాము. అందు యాజ్ఞవల్క్యులస్థితి బహు శోచనీయము. యాజ్ఞవల్క్యుల ప్రధాన పురుషుడగు శ్రీ యాజ్ఞవల్క్యుని మహిమ మహోన్నతము. శుక్ల యాజుషాన్నియమును గడించినవాడు. స్మృతికర్త. శ్రీ జనకి చక్రవర్తి వంటి శిష్యబృందము గలవాడు. పూర్వము యాజ్ఞవల్క్యు యందు ప్రసిద్ధిజ్ఞానులు నుండుట యాదృశములగు పండితులు కవులు దాతలు ధనాధ్యులు అందరి వారని విందుము. ఇప్పుడును ఆకర్షణకర్తయగునను మొత్తమున గూర్జరవల్క్యులు బహువిధి తిరుగుచున్నా రనుట సత్యము. బ్రాహ్మణుల యందున్నటువంటి శాఖాభేదములనుబట్టి యాజ్ఞవల్క్యులు పురోభివృద్ధికి యితర శాఖీయుల అంతగా ప్రయత్నముచేయుట సంభవముకాదు. కావున మన శాఖాభివృద్ధి కావలెనన్న మన ప్రయత్నములు చేసి విద్యార్థికులు తమ విద్యను, జ్ఞానాధ్యుని తమజ్ఞానమును అనుభవకారులు తమ యనుభవమును ధనాధ్యులు తమ ధనమును మొత్తము శాఖాభివృద్ధికి కొంత వినియోగించవలెనని యాశయము వచ్చినది. మరియు మనశాఖ కొక కార్యనిర్వాహక సంఘము లేక పోవుటచే మన శాఖకుండు దాష్ట్యభావము గలవారు తమ దానధనము అన్యాయముకూడ చేయవలసియుండుట చింతింపవలెను.

ఇట్టి సందర్భముల నాలోచించియే మమారు నాలుగు సంవత్సరములక్రిందట తెనాలిలో నొక యాజ్ఞవల్క్యు మహాజనగణ జమీన్దార్ నొక కేంద్రసంఘ మేర్పాటుచేసి శాఖాభివృద్ధికి ప్రయత్నించుచున్నాడు. ఈ సంఘమువారు ప్రతివత్సరము శ్రీ యాజ్ఞవల్క్యు మహాజనగణులు జరుపుచు ఒక మాసపత్రికను కూడ రెండు సంవత్సరములకుండి ప్రచురించుచున్నాడు. కాని యీసంఘము వ్యాప్తి కాకపోయే కారణముచేతనే మనలో ఘనమైనవారైనవారు ఈ యుద్యమమును ఉపేక్షాభావముతో చూచుచున్నారేకాని తమ ప్రోత్సాహము నీయుటలేదు. శాఖాభివృద్ధికి యిదివరలో జరిగిన యుద్యమములలో నిది యెక్కువ స్థిరమైనదని నొక్కి చెప్పవచ్చును. ఈసంఘము రిజిస్టరు కాబడినది. చట్టములు పుస్తకము లలయువారు తెనాలి శ్రీ యాజ్ఞవల్క్యు మహాజనసంఘము కార్యదర్శిగారికి ఒక అకౌంటెంట్ పంపి యెడల నుచితముగా బడయుగలరు.

ఆంధ్రదేశీయులైన యాజ్ఞవల్క్యులందరు ఈయుద్యమమునుగూర్చి యోచించి మహాజనగణులకు దయచేసి పత్రికను పోషించి శాఖాభివృద్ధికి తోడ్పడవలయునని కోరుచున్నాను. సంపాదకుడు-యాజ్ఞవల్క్యు పత్రిక-తెనాలి

తిరుచనాపల్లి వార్తలు

తిరుచనాపల్లి జూన్ 12:—జిల్లాపాఠశాలకానులయమును పునర్నిర్మింపి గావించి క్రొత్త ఏర్పాటులతో సిబ్బందిని నియమించుటకు మేజరుగెన్సింగారు తిరుచనాపల్లికిబోయి, క్రొత్తనిర్మాణమునుగూర్చి అందరకును తెలియజేసిరి. దీక్షితుల యాసాముగూడ కర్మాటకములకు పోయిరి. భూమి సేటియ్యెంటును సంకల్పమున మా. గౌ. హనుమల్లాభావ ప్యాడింగ్ గారిచేటకు వచ్చిరి.

జొంబయి పురపాలకసంఘమున కోడుకు కావలెనని కూలీలు 250 మంది ఎక్కువజీతము నిమిత్తము సమ్మెకట్టిరి.

ప్రకృతిశాస్త్రము:—రతులయొక్క తాంత్ర్యమునుబట్టి (1) శారీర శాస్త్రము, (2) వృక్ష శాస్త్రము, (3) పదార్థ విజ్ఞాన శాస్త్రము (4) రసాయన శాస్త్రము- వీనియందు ప్రథమ పాఠములు నేర్పబడును.

అటలు: తోటపని మొదలగునవి ఉదయము సాయంకాలము చేయవలెను.

1. నేకపని 2. అయ్యేదము 3. వర్తకము 4. చిత్రలేఖనము- ఇవి విద్యార్థులు తమ యిష్టానుసారములు బట్టి అభిమాన విషయముక్రింద తీసికొని ఒక్కొక్క దానియందు దుత్తీరు లగుటకు యేర్పరచబడిన పాఠములు. ఇవి ప్రస్తుతము 8 వ తరగతికుండీయే పాఠంపడును.

రాజమహేంద్రవరము } త. ప్రకాశరాయుడు
12-6-22 } ప్రధానోపాధ్యాయుడు.

అడయూరు వార్తలు

(మా ప్రత్యేక విలేఖను యొద్దనుండి)
అడయూరు, జూన్ 12:—జాతీయవిద్యవిద్యాలయమున కనుబంధముగ నున్న మైన్సూలు శాఖ 15 వ తేదీని తేరవబడును. ప్రభుత్వమువారు ఈవిద్యాలయమునండి స్కూలుపైన లు పరీక్షలకు విద్యార్థులు కట్టుటకు అవకాశము ఇచ్చినందున క్రిందటి సంవత్సరము కంటె ఈ సంవత్సరము ఎక్కువ మంది బాలురు వచ్చునూచనలు గలవు. కళాశాల జూలై నెల రెండవ వారములో తెరకురు.

ఇతరవిషయములు

ప్రస్తుతము ఆస్ట్రేలియా దేశమున మతప్రచార సందర్భమున సంచారము చేయుచున్న డాక్టరు అనిలిపెంటమ్మగారు 18 వ తేదీని కొలంబుకు వచ్చురు. అచ్చట కొంతకాలముండి ఇచ్చటికివచ్చునని తెలియుచున్నది.

జిల్లా కృష్ణమూర్తిగారు వారిసోదరులు నిత్యానందముగారు ప్రస్తుతము ఆస్ట్రేలియాలో నున్నారు. అచ్చటినుండి రెండవమాసవారములలో అమెరికాకు వెళ్ళుదురు. అమెరికాలో నున్న కాలమున కృష్ణమూర్తిగారు విద్యావిషయములలో కొంత కాలము విశేషము జూరడవని తెలియుచున్నది.

కాంగ్రెసు ప్రచారము

ఇతరప్రదేశాలవలె కాంగ్రెసు సంఘమువారి ప్రాంతములో కాంగ్రెసు ఆశయములను ప్రజలలో వెల్లడిచేయుటకు అంత శ్రద్ధవూనినట్లులేదు. అడయూరు దానిపరిసర గ్రామములలోనున్న వారిలో నూటికి 90 వంతు తమిళులు. వారిలో బ్రాహ్మణుల సంఖ్య అత్యల్పము. బ్రాహ్మణేతరులలో చాలమంది కూలివాండు. ఈడిగలు, మధుసూము ఇచ్చటి ప్రజలలో విస్తారము ఈడిగలలో నేతలు తూర్పు యజమానులు. మద్రాసు తమిళ కాంగ్రెసు సంఘము వారు గాని చెంగల్పట్టు కాంగ్రెసు సంఘము వారు గాని ఈ ప్రాంతములలో సంచారముచేసి, త్రాగుడును మాన్పించుటకు తగిన ప్రయత్నము చేసిన యెంతయో పుణ్యము కట్టుకొనినవారగుదురు.

ఒక ప్రశ్న

మన ఆంధ్రదేశమున చేతితోకడకి, చేపగమలమీద తయారుచేయబడిన పట్టుబట్టు ఏయే ప్రాంతములలో ఎవరియొద్ద దొరుకునో మిషితరులలో నెనరైన తెలుప కోరుచున్నాను.

వి. ఎన్. శర్మ

కామన్నుసభ బక్కాసంస్కరణ నిబంధనలనుగీతించినందుకు తమ ఆనందమును తెలుపుచు భారత కాసన సభాధ్యక్షులగు గౌ. సర్. వెడెక్ లైటుగారు బర్మా 1వర్సరు సర్ రెజినాల్డు క్రాడకు గారికి తండ్రివార్తను పంపిరి.

నెల్లూరు టవున్ హాలులో (16)

శ్రీకృష్ణ హిందూ థియేటర్

(ఫస్టు కంపెనీ) తెనాలి
17-6-22 శనివారం శ్రీ కృష్ణలీల
20-6-22 మంగళవారం రుక్మాంగద
(ఏకాదశి సహస్రత్వం)
22-6-22 గురువారం ప్రహ్లాద
నాటకములను ప్రదర్శింతురు
రేట్లు 2-0-0, 1-0-0, 0-8-0, 0-4-0
స్ట్రీలకు 1-0-0, 0-8-0

ఎ. వి. శాస్త్రి,

కెకెటెరి.

విద్యుత్ ముక్తి లేవ్యాము

దుర్బలలపాలిటి సందేహి:—మేనాము, నిక్కాక, కుక్ల నష్టము, నిస్సత్తున, అతిమాత్రము, మొదలగు వాటిని హరించి నుంచి బలమును, యశ్వనమును, కాంతి, వీర్యవృద్ధిని, సంతాన ప్రాప్తిని, కలిగించు వర్షపాదము. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 తు డబ్బీలు 1-4-0. వి. పి. చార్జి 0-8-0 (8851)
కోనాపుష్ప లేవ్యాము:—ఇది మలబద్ధమును పోగొట్టి కాల విరేచనమును చక్కగా కలిగించుటలో అమృతప్రాసాదము 15 తు డబ్బీలు 0-10-0, వి. పి. చార్జి 0-7-0. [1]
పి. కె. పి. అంబుకో, అయ్యలద్దనపూసం, వెంకటే, నెల్లూరుజిల్లా

భార్య సెంటుజారి గెజెటు

జూన్ 13 మంగళవారము

పత్రిక కాళి

సి. జి. హెగ్గర్ గారు చిత్తూరు జిల్లా చంద్రగిరి విజిల్ డిప్యూటీ కలెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

స్వామి కాళి

దొంతి భీమయ్యచెట్టిగారు ఆనంతపురం జిల్లా హిందూ పురం బెంచీమేట్రిక్స్ గునియమింపబడిరి.

రెవెన్యూ కాళి

విష్ణుభట్ల రామకృష్ణయ్య పంతులుగారు సెలవునుండి రాగానే గోదావరి జైలరీకి నియమింపబడిరి.

గుంటూరు జిల్లా లెనాలి స్పెషలు డిప్యూటీ తహసీల్దార్ అక్కిసులూ గుమాస్తాగానన్న పులిపాక వాసుమంతరావు గారు సర్వీసునుండి డిస్మిస్ చేయబడిరి.

అభివృద్ధి కాళి

దువ్వూరి బాలకృష్ణమూర్తిగారు కోయంబత్తూరు అగ్రి కల్చరలు కాలేజిలో అగ్రికల్చరు ప్రొఫెసరుగ నియమింపబడిరి.

కల్లూరి గోపాలకృష్ణరాజుగారు II సర్కిలు అగ్రి కల్చరు డిప్యూటీ డైరెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

తిమ్మన బుధవైద్యరావునాయుడుగారు బెర్హం అగ్రి కల్చరు అసిస్టెంటు డైరెక్టరుగ నియమింపబడిరి.

పి. టి. పాడ్లగారు విశాఖపట్నం డివిజను సివిల్ వెటరినరీగా నూపరింపబడిరి.

జి. టి. డిసేల్వగారు మద్రాసు వెటరినరీ కాలేజిలో సజ్జరీ ప్రొఫెసరుగ నియమింపబడిరి.

వి. కృష్ణమూర్తిశర్మగారు వెటరినరీ కాలేజిలో పా తాలజీ, బాక్టీరియాలజీ ప్రొఫెసరుగ నియమింపబడిరి.

పబ్లికేషన్స్ కాళి

రావుబహదూరు శంకరనారాయణ భాస్కరయ్యగారు తమపనికోసం కోరాఫుల్ డివిజను పనిజూచుటకు గూడనియో గింపబడిరి.

స్థానిక స్వపరిపాలన కాళి

యం. ఆర్. గురుస్వామి మొదల్యూరుగారు మద్రాసు జెనరలు అస్సెట్రిలో III క్లిజిమనుగాను, మద్రాసు మెడికలు కాలేజిలో పాతాలజీ ప్రొఫెసరుగను నియమింపబడిరి.

రెవెన్యూ కర్నూల్ ముఖ్యపాద చౌదరీగారు విశాఖ పట్నం సెంట్రలు జైలుల మెడికలు ఆఫీసరుగాను వాల్తేల్ జైల్ కి అసైం నూపరింపబడిరి.

మాళిమణి చెల్లమ్మ దేవరాను సతీమణి మద్రాసు కార్పొరేషను కౌన్సిలరుగ నియమింపబడిరి.

కోకా జనార్దనరావు నాయుడుగారు కాకినాడ మ్యుని సిపలు కౌన్సిలు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

జనబు మాల్వీసయ్యగారు సాకిరీముల్లాపూసేను సాహెబు బహదూరుగారు, నెడ్డవిగల్లరేవు బాయిలరెడ్డిగారు ఆనం తిరుపతి జిల్లా ధర్మశాలాలాకా బోర్డు సభ్యులుగను, గుడిచెల బొబ్బన్న, జనబు సత్యదయానాథు సాహెబు బహదూరు, జనబు అంగడి చిలీసాహెబు బహదూరు, పచ్చిసెట్టి ఆదినారాయణసెట్టి, కురబాలేచెన్నగారుల పెనుకొండ తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ నునియమింపబడిరి.

హైద్రాబాద్ గవర్నరుగారి సిర్రె యూనియను బోర్డుకు ను, పొన్నూరు యేర్నగారు, తెక్కలూరు యూనియను బోర్డుకును, అధ్యక్షులుగ బెర్హం తాలూకా బోర్డువారిచే నియ మింపబడిరి.

పి. దక్షిణామూర్తి కాశ్మీరగారు గంజాం జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొన బడిరి.

వింజమూరి రామమూర్తిగారు కాకినాడ తాలూకా బోర్డువైస్ ప్రెసిడెంటుగ నెన్నుకొనబడిరి.

మగలం గోవిందరావుగారు హన్మంతుల్ యూనియను బోర్డుకును, కరియెట్టి శాంతప్పగారు మాడగలి యూనియను బోర్డుకును హమ్మిగి కుప్పసద మీరప్పగారు హిరెహడగలి యూనియనుబోర్డుకును అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి. మదనపల్లె వాసుమంతరావుగారు కందుకూరు తాలూకా బోర్డువైస్ ప్రెసిడెం టుగ నెన్నుకొనబడిరి.

శ్రీరాజా కలదిడి సత్యనారాయణరాజు బహదూర్ గారు పితాపురం తాలూకా బోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

విద్యా కాళి

కే. శ్రీనివాస పుత్రాచార్యగారు ఆనంతపురము సీడెడు డిస్ట్రిక్టు కాలేజీ తెక్కరగ మార్పబడిరి.

మినలేనియను ప్రకటనలు

కోటనరసింహంపంతులుగారు తిరుపతినుండి బందరు జిల్లా ఆవనిగడ్డ జిల్లా మనసముగ మార్పబడిరి.

అన్నాస్వామి వెంకటరామయ్యగారు ఆవనిగడ్డనుండి తిరుపతికి మార్పబడిరి.

మాదిగడ్డి రామచంద్రరావు నాయుడుగారు తిరుపతి జిల్లా మనసముగ నియమింపబడిరి. యెన్. యస్. రామచంద్ర కాశ్మీరగారు కోరాఫుల్ డివిజను యింద్రావతి నబ్ డివిజను ఓన రసియనుగ నియమింపబడిరి.

వి. కే. కృష్ణస్వామి అయ్యగారు కోరాఫులు నబ్ డివి జనుకు నూపరింపబడిరి.

పి. రంగస్వామి అయ్యగారు పాద్వా నబ్ డివిజను నబ్ యింజనీరుగ నియమింపబడిరి.

వి. నుండంగ అయ్యగారు కృష్ణా యిన్స్ట్రక్షన్ డివి జనుకు నియమింపబడిరి.

ఆర్. నుబ్రహ్మయ్యగారు సెలవునుండి రాగానే మ ద్రాసు గవర్న మెంటు జెనరలు ఆఫ్సెట్రిలో రిజిస్ట్రార్ గా నియమింపబడిరి.

కామ్రేజ్ కే. యి. పోతనగారు పెంపొరీసివిలు అసిస్టెం టు న్యూనగ నియమింపబడి విశాఖపట్నం జిల్లా బోర్డు ప్రెసిడెంటు క్రింద పనిజేయుటకు నియోగింపబడిరి.

వి. యేసుదీక్షగారు మద్రాసు గవర్న మెంటు జెనర ల ఆఫ్సెట్రిలో రిజిస్ట్రార్ గా నియమింపబడిరి.

ప్రతి విత్తరములు

అనేక ప్రదేశములనుండి ప్రతివత్తరములు దొరకుటకు ములగుచ్చియు, వాటిని వైరుచేయువిధమును గూర్చియు, సకాలమును గూర్చియు విచారించుచు ఉత్తరములు వచ్చుచున్నవి కావున నెల్లూరు తెలియగలదులకు వాటి విషయమై పబ్లి: టీ బోర్డువారు ప్రచురించిన కరపత్రమునుండి ఉత్కర్షింపబడిన ఈ క్రిందిభాగములను బా. దుపరచుచున్నాను.

ప్రతిగింజలకు గుంటూరులోగాని లేక కోయంబత్తూరు లోగాని ఉండు డిప్యూటీ అగ్రికల్చరల్ డైరెక్టరుగారికిని లేక సావర్ల కోటపాం మే నజరుగారికిని వ్రాసి తెప్పించుకొనవలెను. విత్తరములు సెప్టెంబరు నెలలో చల్లవలెను. ఖరీదు వీసె పావ లా ఆగ ను, ఎకరమునకు 8 పి.లెలు పట్టును.

“ఈ ప్రతి తోట నెలలో మిక్కి మంగ, పొగాకు, ఉల్లి, నీరు, జొన్న మొదలగువానితో లాభకరముగ మార్పి పెట్ట వచ్చును. మెరకననుండు పల్లపుపాలములలో గూడ అనావృ ప్తి కాలములందు వైరు చేయవచ్చును.

కడమటి వర్షములును తొన్న వర్షములును గూడ నను కూలముగ నున్నయెడల యీసంవత్సరము నీటి పారుదల యత సర ముండదు. వర్షములు అనుకూల ముగ లేనియెడల రెండుమూడు తిడులు చాలును. వానలనుకూల ముగ గురియుసంవత్సరములందు పనివాండ్లు చాలకొన్ని పోట్ల తోటసాగు మానవలసివచ్చును. చేసినను పని సరిగాజరుగదు. అట్టి పోట్ల విస్తారము పాటు అవసరము లేకపోవుటచే కంబోడియా, ప్రతిని సాగుచేయవచ్చును. కల అనుకూలమయినది కాకపో యినను, పొగుగ నెరువువేసి బలపరచుండగను, ఆవసరమైన యెడల నొకటి రెండుతిడులు పెట్టుటకు వీలులేనిపోట్లు, మె ట్టకేలలో నీసంవత్సరము చల్లినయెడల ఫలింతుట సంభవము.

25-6-22 తేదీ వరకు మాత్రమే సగములలు

ప్రసిద్ధ ఆంగ్లేయాపద యోగములు

“...ఈ పుస్తకము సాయమున ఏమాత్రము ప్రాథమిక ఆంగ్ల వైద్యజ్ఞానముగల వారైనను తమంత తాము బోధములను సిద్ధముచేసి కొనగలరని నమ్మెదము.” ఆంధ్రపత్రిక అసలు వెల రూ. 1-0-0; సగము వెల రూ. 0-8-0

శ్రీ గాంధీమహాత్ముని ఆరోగ్యదర్శని

ప్రకృతి చికిత్సను గూర్చిన జగత్ప్రసిద్ధ గ్రంథము అసలు వెల రూ. 0-12-0; సగము వెల రూ. 0-6-0. పోస్టుకర్చులు వేరైయుండును.

సేతుబ్రదర్సు, మైలాపూరు, మదరాసు.

ఎకరమునకు 1 మొదలు 1 1/2 దడియములు (6 1/2 లేక 10 పవులు) విత్తులవరకు చల్లవచ్చును. చల్లుటకు సామాన్యముగ హింగారి (అలస్యముగ చల్లుటకు చేకవారీప్రతి) ప్రతిచల్లుకా లముగాని, యింనుకముండుగాని మంచికాలముముంగారి ప్రత్యేక వలెనింకకంటే సంతముండుగా చల్లుకూడదు. ఇంకకంటే ముందుగ చల్లినయెడల చెట్లు విస్తారముగ పొట్టవేసి కీటకముల కాస్తుడ ముటచే పంటతిక్కువగును. కాయలు ముడిరిన వెనుక తడిపెట్ట కూడదు. ఏలనన నిట్లు నెలలో నననసరముగ లేమను గలిగించిన యెడల కాయలు పంటుటయు ప్రత్తివిడుపును ఆలస్యమగును. ఫిబ్రవరికి తరువాత వేడిమి యెక్కువ గుటచే తను, లే మ లేకపోవుటచేతను, లేమగానుండు గాలి వీచుచుండు సము ద్రప్రాంతములందలి జిల్లాలలోగాక దత్తమండలములలో రెండవ విడుపువై నాళలేదు. అచట వేసవి నెలలలో నీరు ట్టివను, లేక కర్షము పడినను చెట్లు మరల చిగిర్చి పూవులును, కాయలును నెర్పడునుగాని, అజిల్లాలో వేడిమి ఎక్కువగుటవలన కాయలు మురుకమునుపే పగుల నారంభించుటచే ప్రత్తి మిగుల స్వల్ప ముగనగును. కావున రెండవవిడుపు ఉయ్యోగకారి కాదు. మొదటి విడుపు పూర్తి కాగానే మోళ్లను లాగవేయుట శ్రేష్ఠము. ఇంకను నుంచినయెడల నేలయందలి సాగుమును వృధాగా నీ మొక్కలు తీసికొనుటయు తరువాత పంటలు తగ్గుటయు సంభవించును.

తూర్పు కృష్ణాజిల్లా } భోగి పట్టాభీనీతారామయ్య
కాంగ్రెసు సంఘము } కార్యదర్శి
బందరు }

కన్యక కావలెను

మర్యాద గల వైశ్యకుటుంబమునకు చేరికొట్టియు స్కూలువైనలు చదువుచున్నట్టియు, అరికెట్ల గోత్రము గల వైశ్య వరుని వివాహము చేసికొనుటకు కన్యక కావలెను. వివరములకు యిట్లు వ్రాయుడు: నూచ్ 0/0 ఆంధ్రపత్రిక - మద్రాసు.

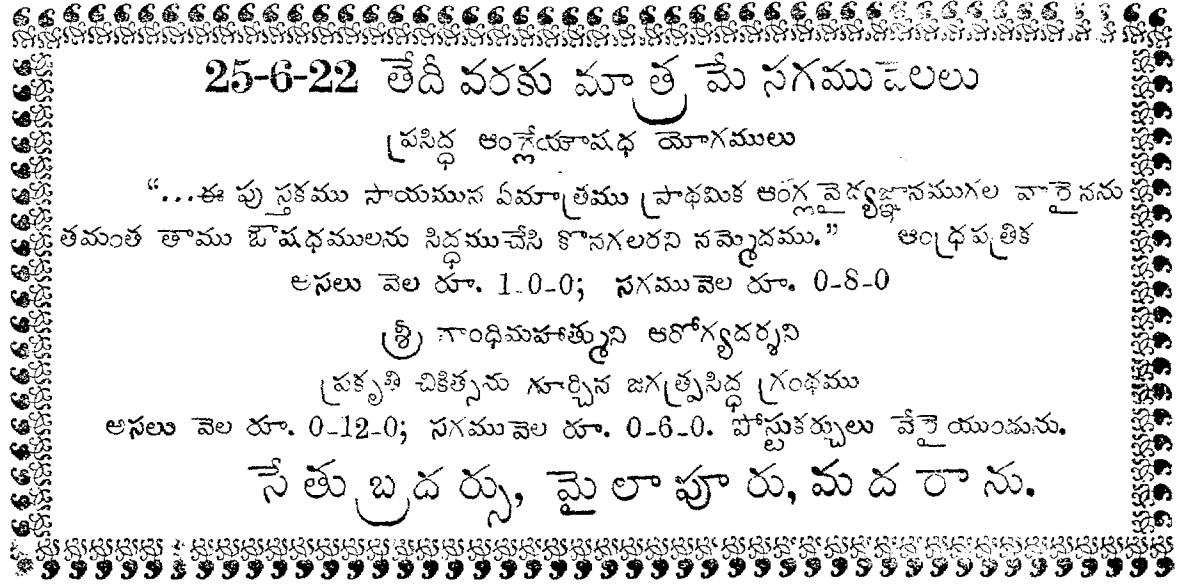
ముఖ్య గవనింపు

యోగ్యతాపత్రములు
నేను పేగుల సంబంధమైన వ్యాధిచే 7 సంవత్సరములనుండి బాధపడుచుంటిని. దెనారెన్ సిటి దుర్గా మెడికల్ హాల్ వాటైజ్ అండ్ అసెజ్ స్పెషల్ బొంబయను సేవించిన తరు వాత స్వస్థమాయెను.
ఉజ్జయిని } ఎల్. సి. కపూర్,
28-9-18 } శర్మ ప్రొఫెసర్.

వేదం కంపెని, మద్రాసు.

మహాత్మ గాంధీ గ్రంథములు
గా. హరిసర్వోత్తమరాయ కృతులు.
మూర్ఖ రాజు:- (ట్రాల్సుటాయికథ నీతికినవ్వును తావలము) 0-4-0
నీతిధర్మము:- (మహాత్ముని జీవితరహస్య మింనుగలదు) 0-4-0
ప్రభుత్వము:- (తేట తెలుగులో రాచరికపు వర్ణన) 0-8-0
శ్రీరామచరిత్ర:- (పోతన రామాయణ మునకు హృద్యమగు వ్యాఖ్య) 0-8-0
అబలాసచ్చరిత్ర:- (సుప్రసిద్ధము అచ్చమాంబ ప్రణీతము 11 భాగము) 1-4-0
Neglected Emperor Poet 0-8-0

వేదం కంపెని, మదరాసు.

భారత స్వాతంత్ర్యోద్యమము

రవ్వను సాంఘికవాదులు సహాయమొనర్చుచుండిరను ఆరోపణ

లండను, జూన్ 12:—“మాన్యుగు హాన్సు” పత్రికా విలేజురు డిటెయిల్ చెబుచున్నాడు:— రవ్వను సాంఘిక వాదుల కేంద్రమును సహావేళమున, మూడవ ఆంగ్లాంతికు సహావేళమున కేంద్రమును లిన్కన్ షైర్ గారిని ఉద్దేశ్యముచేత రవ్వను యొక్క తెల్ల మొట్టముల వెచ్చింపబడెనో దెలుపకలసినదని స్థానిక భారతదేశమున గాంధీగారి యనుచరులలో డిటెయిల్ గా రవ్వను సాంఘిక వాదుల కేంద్రమును 70 లక్షల రూపాయిలను వెచ్చింపబడెనని ప్రకటించి మిచ్చెను.

నిజముబయలుపడలేదు

వైశ్విక కేంద్ర మదరాసునందలి ఆంగ్లో-హైందవ ప్రతిక యగు “మదరాసు మెయిల్” పత్రిక ప్రకటించుచున్నది:— “జ్యోతిర్-కృష్ణుడు దయ్యములముఖములనుండి కూడ నిజము తెలుపడు” అని యొక పుస్తకమును పాఠకులకు భారతదేశమున అతివాదులగు బాటు యుద్ధమును ప్రోత్సహించుటయందు బోల్షివిస్టులు వెచ్చించిన ధనమును గురించిన రవ్వను ఇప్పుడు బహిరంగపరచబడెను; ఈ విషయముబోల్షివిస్టులకోటివాదనే బయలుపడుటచే దానిని కేంద్రమున కెత్తివ్రాసిన విలు లేదు. భారతీయగు బాటుదార్లును, అసహాయోద్ధములను ఖిలాఫతు ఉద్దేశములం బకులును, దామట్టి ప్రదేశమునండి యెట్టి ఆర్థికసహాయమును అయిదోవలెనీ ఆనేక మార్లు ప్రకటించెరి. కాని భారతదేశమున వివేకముగల పౌరులెవ్వరు వారి ప్రకటనలను నమ్మలేదు. అంతేగాక వీరికి దృఢముగా నొక్క బలమునుండటచే వారిని వారోపించబడిన విషయమునందో నిజముండితినకలెనని ప్రతివారును శంకించిరి. భారతదేశమున గాన్పించుచున్న బోల్షివిస్టు ప్రచారములను భారత అతివాదులలో వారికిలగుం బంధములును నొకటితో, గాదానొకటి నే లేకుండ పోజాలవు. బోల్షివిస్టుల విశ్వాసమునగుచుచున్న భారతదేశమున బోల్షివిస్టుల ప్రచారమును నిలిపివేయులక్ష్యమును ఆంగ్లోబోల్షివిస్టు యొడం ఒడికను బోల్షివిస్టులు భృత్యులను గూర్చియు కక్షను ప్రభువు చాల మానుషులకు పూర్వమే వెల్లివిచ్చెను. భారతదేశము బోల్షివిస్టుయుద్ధమునకు ప్రతిగా సాగింపబడిన యుద్ధము మొనర్చిన కార్యముల ప్రశంసించుచు మాంటాగూగారు కక్షను ప్రభువు దేశపిత విషయములను రూఢి పరచిరి. సోవియట్లు ప్రభుత్వమునకు పట్టుకొమ్మయగు మా

దవ అంతర్జాతీయధ్యక్షుడు భారతదేశమున గాంధీ గారియనుచరులయందు తిరుగుబాటు యుత్సాహమును సంరక్షించుటకు అభివృద్ధిపరుచుటకును 70 లక్షల రూపాయిలను వెచ్చింపబడెనని ఇప్పుడు చెబుచున్నాడు. 70 లక్షల రూపాయిలను ఆనగా 10510000 రూపాయలతో సమానము.

అంతర్జాతీయధ్యక్షుడు దేశపిత విషయము ముఖ్యమైనది ఇప్పుడుండి అచ్చటికి అచ్చటినుండి ఇచ్చటకును దిరుగుచుండు తిరుగుబాటులములని రుష్యా-ర్యాయులు యెచ్చటినుండి సహాయము నొందునుండిరో ఇందులన తెల్లమొట్టను, వకాల్తా సామాలు లేని కత్తిళ్లును, బద్దకములగు గుమాస్తాను సోమరులగు విద్యార్థులను, బోల్షివిస్టుల కేంద్రముచే దయకు వచ్చుకొనుటచే విషయములను గురించి గంభీరముగా ప్రకటించు నంశవరకును రాజభక్తులగువారిని తమ యభిప్రాయములతో నేకీభరించునటుల జేయునంశవరకును, వీరినుభవించుచున్న భోగములెక్కించునంశవరకును ఇందులన దెలియనగును. వీరు బోల్షివిస్టుల బంగారము-కు తమయత్నములను సమర్థించుచున్నారని బోల్షివిస్టుల వెండికారకు తమసోదరదేశీయుల యోజనముల సమీపేతముచున్నారు. బోల్షివిస్టు లిమ్మిపూట భోజనమునకు బదులుగా సోదరపౌరులవారు నమ్మచున్నారు ఇంకొకని ఆదేశప్రకారము తిరుగుబాటును బోధించుట, ప్రస్తుతము రష్యానుండు గల భీకర కరకరపు పరిస్థితులను వ్యక్తీకరణభావమున, న్యాయ న్యాయ వివక్షణా విరహితులగు నిరంకుశాధిపతులను భారతదేశమునందు దెచ్చిపెట్టుటకు ప్రకటించుటయు చాల నీరమైన కార్యములు. గాంధీగారు సరియనుచుండునా, దేశక్షేమమునకే పాటుబడుచున్న సానుభూతిగలవలసి నన్యపరికరమువారున్నారు. పాపము, బోల్షివిస్టులను మానమున హింపించు యుద్ధము జేయజాలరు. తామిట్లుండబడులు కొట్టుచు ఈ విషయముల బహిరంగ పరచిన యెవల ఇతర దేశములందలి దయవారి నిశ్చిన్తలనుగూడ ఉత్సాహితముచే వానిని దాచివెట్టజాలరు. కనీసీలిప్తుగారికి మును కృతజ్ఞులగు నగుండవలెను. ఇంతి కరకును సహాయమునన్న విషయమును బయలుపరిచెనటుల ఇందులకు కాణముగాదు. తాముబో విక్రమముండి సహాయమును పొందుటలేదని చెబుచు భారత దేశ పిత కాకుల ఆనత్యక్షనను బుజువుపరుచుటయే అందులకు కాగలదు.

బర్మా సంస్కరణములు

స్వల్ప సవరణలు

లండను జూన్ 12:— కలనల్ వెడ్జిఫర్డు గారు చాల సవరణలను సంపాదించిరిగాని అవి త్రోసివేయబడెను. కొన్ని సవరణలను మాత్రము వింటర్లను ప్రభువు ఆంగీకరించెను. మాదునత్యరముల అనుభవముగల టెట్టప్రెసుకు యెన్ని కాధికారము గలదని చిత్తునూచనలం దుండెను. బర్మా విశ్వవిద్యాలయము 1920 సం॥ ననే స్థాపించబడుటచే మూడవస్థరముల అనుభవముగల పట్టభద్రులు దొరక జాలరు గాన పట్టభద్రుల కెల్ల వోటింగు హక్కుండవలెనని సవరణ యుపపాదించగా వింటర్లను ప్రభువు దాని కంగీకరించెను.

బర్మా భారతదేశముల పేరుజేయుట

బర్మా భారతదేశముల పేరుజేయుటకు వీలందుకలుల ఎన్నికల సంఘంలందు మార్పు లొనర్చవలెనని కలనల్ వెడ్జిఫర్డు గారు సూచించిరి. భారతదేశమున బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున అధినేత పరిపాలన నొనగుటయు, బర్మాను ప్రత్యేక అధినేతముగ నొనర్చుటయు తన ఆదర్శములని వెడ్జిఫర్డు గారు చెలిపిరి.

బర్మాభారతదేశముల సంబంధములలోని మూలసూత్రమును, ఈసవరణ మార్పుల దనియు, ఈరెండు దేశములను పేరుజేయుటకు గురించి ముందు ముందు చర్చింపబడు ననియు వింటర్లను ప్రభువు నడిచెను. సవరణ ఆంగీకరింపబడెను. సవరించిన ప్రకారము ప్రతిపాదన మంగీకరింపబడెను.

అయిదుగుంటలు చర్చజరిగెను.

పత్రికా వ్యాఖ్యానము

“దెయిలీ క్రానికలు” పత్రిక సంపాదకీయ వ్యాసమున బర్మీయులను వారి కక్షిసామర్థ్యములను చాల ప్రశంసించెను. ప్రస్తుత స్వపరిపాలనా సూచనల కెట్టి అభ్యంతరమును దెలుప వీలులేదనియు కాని వీనిని వెంటనే అచరణలో పెట్టుట వేరొక విషయమనియు చెబుచున్నది. అధికారులు ఈ విషయము లందు అలస్య మొనర్చుచుండుటవలన చాల చిక్కులు వచ్చుచుండును (అందు బర్మా క్యూకహాములను నిర్మావారు త్వరితముగ నిర్మూల్యును).

శాస్త్రిగారి పర్యటనము

కార్మికవత్స సానుభూతి

మెల్బోర్ను జూన్ 18:— ఆస్ట్రేలియా షేడరలు ప్రభుత్వములకు పార్లమెంటు భవనమున శాస్త్రిగారికి విదొసర్పిరి. డాక్టరు పేజిగారు కూడ నందు పాల్గొనిరి.

ఈవిందు ప్రత్యేక మగుటచే పత్రికాప్రతినిధులను రానియలేదు.

శాస్త్రిగారి యుదయమున ప్రేమహులకు జరిగి. అచ్చట యూరాయను యద్యోగుల ప్రశ్నలకు వారు సమాధానముల నొసగిరి.

ప్రేమహులు కాన్సిలు క్యూకహులు హల్లావేగారు శాస్త్రిగారికి వందనముల సర్పించుచు ఆస్ట్రేలియా కార్మికులు భారతస్వాతంత్ర్యపోరాటమునకు సానుభూతిని గన్నుచుమండి రనియు (ఆస్ట్రేలియా యందు ఆస్ట్రేలియాను లనుభవించుచున్న హక్కులను అచ్చటి భారతీయులకుగూడ నొసగుటకు కార్మికులంగీకరించు చుండిరియు నుడిచెను.

పార్లమెంటు విందుసందర్భమున శాస్త్రిగారు పర్యవేక్షించుచు ఆస్ట్రేలియానుందలి భారతీయులు చట్టసమర్థముగ దేశములో జీవ్యజీవనబడిరని నుడిచిరి.

శాస్త్రిగారు తరువాత కిడ్నీ బయలుదేరి వెళ్లిరి.

హేగుసమావేశము

హేగు జూన్ 18:— హేగు సమావేశమునకు సహస్రల చర్చించి కొన్ని హామీలములను సూచించుటదగ్గ ఆయాప్రభుత్వములనున్న లేనిది వానిని ఆంగీకరించునధికారము లేదగాన పరమాధ్యక్షుల వారు ఈ సమావేశమునకు శాస్త్రజ్ఞులంపెదరు.

ఇదివరకు విదేశాంగమంత్రిగారు హేగును ప్రభాస్వాతంత్ర్యప్రధానామాత్య పదవి నధిష్ఠించెదరు.

ఇంజనీయరుగారు వివాదము ముగిసెను.

జర్మను జాతీయవాదుల సంరంభము

బర్లిను, జూన్ 18:—జర్మనీయుందు జాతీయవాదుల యుత్సాహము కను అధికముగ నున్నది. సంక్రామమునందు టానెనుబర్గునందు వాన్ హేండ్సెను బర్గుగారు సంపాదించిన విజయముయొక్క సంస్కృత్యాంశము కోనినుబర్గునందు జరుగు యుత్సవమున పాల్గొనరాదని రిచివర్సువారికి ప్రభుత్వమువారు యుత్తరువుజేసిరి. కాని రిచివర్సును మెరిసిన వారునుగూడ ఈయుత్సవపు నుల్లంఘించిరి తుపాకులను దట్టించి వీమలందు యుత్సవముతో నూరేగిరి వాన్ హేండ్సెను. బర్గుగారు కవాతు జేయుచిరి. కార్మిక పక్షమువారు దీనికి మామగ వేరొకయుత్సవమును లేపదీసిరి. ఈసందర్భమున నన్నీల గాయములచే చాలమంది కార్మికులు హతులైరి.

హేర్ ఎల్బర్గుగారు మ్యూనిచ్ జనగా నాతనిని ప్రజలు నిరసించి ఆసమావేశానికి. అభ్యుత్సాహము రాకపూర్వము ప్రభాస్వాతంత్ర్య పతాకమును లాగివేసిరి. (తెను యూనియన్లు వీమలందు బాతులదీర్చి నిలబడిరి అందుపై పోరాటములు జరిగెను పోలీసు లచ్చట లేక పోవుటచే మరణములు సంభవించెను.

వలసదేశముల అభివృద్ధి

లండను, జూన్ 18:— కరోనాక్ బుక్లం దొక విందు గావింపబడెను. ఆసమయమున చాలమంది వలసదేశ రాజకీయజ్ఞులును అధికారులును అందు పాల్గొనిరి. ఆసందర్భమున నధ్యక్షత వహించి వలసదేశ కార్యాలయమున సహాయ కార్యదర్శి యగు మేజరు మేకిన్స్ వైడ్లుగారిట్లు చెలిపిరి. అధికవిషయము లెట్లు నన్ను తులన దేశములందు అభివృద్ధి కార్యముల నాపరాదు. ఇక మీదిట వలసదేశ కార్యాలయము నందలి యుద్యోగులలో ప్రతివారును అధమ మొక కత్తిరమైన వలసదేశములందనుభవమును గడించి యుండవలెనని కార్యదర్శి కొక సూచనను గావించిరి. యవరాజు హ్యటన్ ము వలస సామ్రాజ్యమునకు ఓలుకలేని నేవ యొచ్చెను. ఈపర్యటనము కలన, రాజు పరిపాలనాద్ధాతము నిన్ను మైనది గాదని ప్రకటించెను.

యువరాజు జన్మదిన మహోత్సవము

లండను జూన్ 18:—యువరాజు జన్మదిన మహోత్సవమునకు ప్రయత్నము లొనర్చుటకు గాను దొంగిలక్రీటులం దొక సమావేశము జరిగెను. ఆగాఖాను మొదలగువారు పాల్గొనిరి. కనకగారు మహారాజుగారి ప్రయత్నముల నామోదింపుచు లేఖ వ్రాసెను. యవరాజు సామ్రాజ్యమున కొర్రిన నేకకు తగినంత కృతజ్ఞతను గన్నగు పజాలించి వీరుచెలిపిరి. యువరాజుయొక్క భారతదేశ పర్యటనమును యుస్కొపునందు ప్రకటించిరి. సార్వభౌమదంపతులు ఆసమయమున హాజరైరి.

“ఈజిప్టు” నాకావివాదము దానిఫలిములు

చాతమునుండి “పాల్ మార్” గెజిటీ” విలేజుకు డిటెయిల్ వ్రాయుచున్నాడు: “ఈజిప్టు” నాకావివాదఫలితముగ పెద్దపెద్ద ప్రయాణికుల నొకలందు లాస్కర్ల స్థానములందు అంగ్లావారి కులను నియమించుచున్నాడు. విదేశములకు వెడలుచున్న నౌకలం కట్టి స్థానముల నాక్రమించుటకు చాతమునుండి 90 మంది అంగ్లావావికులు జనుచుండిరి. ఇవరకు నౌకలందు జనిజే సినవారిలో వేలకు వేలమంది యుక్యోగములకొరకు వెదకుచుండుటచే ఈమార్పు చాలముఖ్యమైంది.

గ్రీకులు సామస్సునపై ఫిరంగులు (పేలుట) కాంతిపయస్కములకు వ్యతిరేకముగ నన్నదని కాప్ట్యాంటిపోస్, అంగ్లారా ప్రభుత్వములవారు మిత్రమండలి హైమిషనరులకు చెలిపిరి.

దక్షిణాఫ్రికాయందు రాజద్రోహ నేరము క్రింద అయిదుగురు జాతీయవాదుల నెట్టుజేయబడిరను వార్త యనత్యము.

ప్రభుత్వమును తగ్గించుకొరకు ప్రభుత్వమువారు సెక్రటేరీటును తొలగింపవలెనని కామస్సుసభయందు తీర్మానము చేపడెనుగాని త్రోసివేయబడెను.

అయోధ్య బ్యాంకువారిని 205000 రూపాయల మొత్తము వరకు మోము జేసెనని చెప్పబడిన వాంగుగారిని సెషనుకోర్టు విచారణకు సంయుక్తపరగణాల దేవుల్పాటికముననుగా రిపిరి.

మైసూరు ప్రతినిధి సభ

జన దిన సమావేశము

దివాన్ బెనర్జీగారి అంత్యోపన్యాసము

మైసూరు, జూన్ 13:— మైసూరు ప్రతినిధిసభ జన్మ దిన సమావేశమును ముగించుచు, దివాన్ బెనర్జీగారి గౌరవనీయ ఉపన్యాసము నందలి ప్రధానాంశముల నిచ్చట ప్రకటించుచున్నాము.

ఆర్యులగా, ఈ సంవత్సరము మైసూరు ప్రతినిధిసభ ద్వితీయ సమావేశము యథాప్రకారముకంటె దీర్ఘ కాలము జరిగినదిగాని అన్నివిషయములను గురించి యోచించుటకు సాధ్యపడలేదు. వీనినిగురించి ప్రభుత్వమువారేమి చర్యకైకొనునదిను నేను తిరిగి సభసమావేశమైనప్పుడు సభ్యులకు తెలియజేయుదును.

ఆయనవారు ప్రతిముదిత 2½ దినములు చక్క జరిగినది. ప్రభుత్వమువారి ఆర్థికవ్యయమును గురించి పలువురు పలువిధముల సలహా నొసంగినందుకు వారు వందనీయులు. ఆర్థికవిచారణ సంఘమువారు వ్యయభారమును తగ్గించువిషయమై చేసినమానసలు సామన్యముగ మీ ఆంగీకారమును బడయుట కుభవమానము. వివరములను గురించి భేదాభిప్రాయము లుండుట సహజము. వ్యయభారమును తగ్గించవలెనని మీరు చేసిన మానవలను గురించి ప్రభుత్వమువారి తీర్మానము యోచించెదరు. కొన్ని అంశములమీద కృత్యములు తగ్గించబడెనని మీరు కొందరికి ఆశాభంగము కలిగినట్లున్నది. ఇప్పటి ఆర్థిక దుస్థితిలో మీరు కొరిన గ్రాంటులను కచ్చేసంవత్సర మిచ్చుటకు వీలుపడకపోవచ్చును. గ్రాంటు మొత్తములు కనీసమువరకు తగ్గించబడినది నిజమే త్రాగుటకు మంచినీళ్ల బావులు లేని మండలములలో తక్షణమే నూతులను త్రవ్వించుటకు ఇప్పటి రు 75000 ల గ్రాంటుకు రు 50000 లు కలుపబడును. విద్యార్థులము సభికముచేయుట కిప్పుడుసాధ్యపడదు. పురపాలక సంఘములు చిన్నమునిసిపాలిటీలు అభివృద్ధిపరులకు గ్రాంటులను కొరెయిడల కొంత సహాయము చేయవలెను. చెఱువుల నీటిపారుదల పనులకు ఫిఫ్తు ఇంచినరు కొన్ని గ్రాంటులను పంచివెట్టును. ఆంగ్లేయ హిందూస్థానీ పాఠశాలలకు ఆయుర్యేంద్ర పాఠశాలలకు వైద్యశాలల కెక్కువ గ్రాంటులుక్రొత్తవైద్యశాలలను స్థాపించుటకు ఎక్కువ గ్రాంటులనిచ్చుటను గురించి ప్రభుత్వమువారు యోచించెదరు. పంచముల స్థితిగతులను విచారించుట కొక ప్రత్యేక అధికారి నియమించబడును. ప్రతినిధిసభానిబంధనలను మార్పుట కొక కమిటీ నియమించబడినది. ప్రభుత్వమువారిచే గుర్తించబడిన సమాజములు తీర్మానములను వ్రాసి పంపుటకు సెలెక్షన్ సంగతులను గురించి యోచించబడును.

మాధ్యమిక పాఠశాలలలో బాలు రికమీదట జీతముల నిచ్చుచుండ వలెను. ఉన్నత పాఠశాలలలో బాలర జీతములు హెచ్చింపబడినవి. ఈసభవారిచే సంగీకరించబడిన కోర్టుజ్జాలు గ్రామ కోర్టులలో విధించబడును. ఒకచిత్తు నీటిపారుదల బిల్లు గణితుల ప్రకటించబడి, ప్రజాభిప్రాయమునుబట్టి సవరించబడును.

చక్కలన్నిటియందు మీ రత్యుత్సాహముతో బాల్గాని నందుకు నేను కృతజ్ఞుడను. మీరు గనబడిన సహకారము క్లాపాపాత్రము. సభ నింతటితో ముగించుచున్నాను. (హర్షము)

ఎరెర్రు శిఖరాగ్రహముమీదికి వెళ్ళుచున్న యాత్రికులు తమ ప్రయాణమును సుఖముగ సాగించుచున్నారు. 1936 అడుగుల ఎత్తున ఒక మకాం, 21000 అడుగుల ఎత్తున ఇంకోక మకాం నిర్మించబడినవి. ఇటీవల తిబెతు కూలీ లనేకులు తప్పించుకొని పాటిపోయినందువలన, కొండలమీదికి సామానులను మోసుకొని పోవుట కొంచెము దుర్లభమగు నుండెను. ఒక క్యాంపులో ఇన్స్పెక్టరు యెంజా జ్వరబాధ ప్రారంభమైనది. కొలదిగోజులలో 23000 అడుగుల ఎత్తున ఒకక్రొత్త క్యాంపు నిర్మించబడును. ఇచ్చట భోజనపదార్థములను పూర్తిగ చేర్చిన పిన్ గుట్ట, యాత్రికులు శిఖరము నెక్కుటకు యత్నించెదరు.

బ్రాసు సేనాని ఇల్లు తగ్గివార్తను బరపుచున్నాడు:— ఎరెర్రు శిఖరమునకు గమించున 25500 అడుగుల ఎత్తున రెండు రాత్రులు మకాం చేసితిమి. తరువాత 27200 అడుగుల ఎత్తు స్థలము చేరితిమి.

కలకత్తా ఒకరేవు కూలివాండ్ర సమ్మెకట్టిక ముగియలేదు.

వాతావరణ స్థితి

1922-23 సంవత్సరం జూన్ నెల 15-వ గురువారము.

వాతావరణ స్థితి	అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత	అత్యధిక తేలిక	అత్యధిక తేలిక	అత్యధిక తేలిక	అత్యధిక తేలిక
వాతావరణ స్థితి	గ్రాంట్	గ్రాంట్	గ్రాంట్	గ్రాంట్	గ్రాంట్
విశ్రాంతి	84.6	71.1	0.65	17.11	...
పూర్వ	87.8	80.1	...	12.66	2.86
స్థిర	...	...	...	...	...
ద్రువ	84.0	77.4	1.45	8.07	2.92
సాగర	84.2	76.6	0.40	18.19	13.97
గోపాలపురం	91.1	83.1	...	3.84	1.67
కొర్రాపల్లి	92.2	72.8	...	2.20	0.73
విశాఖపట్నము	98.8	86.1	...	0.94	1.66
కాకినాడ	105.6	82.3	0.24	0.99	0.81
మచిలీపట్నము	106.4	81.5	...	0.62	1.64
గుంటూరు	106.4	76.5	0.85	1.39	0.24
నెల్లూరు	115.5	81.6	0.9	1.06	0.47
మద్రాసు	106.7	84.5	...	1.88	0.41
కడప	103.5	80.2	...	0.59	0.16
కాకతీపట్నము	101.9	81.0	...	1.51	0.96
పాండు	93.0	80.7	...	0	0.10
బ్రెంట్	97.8	79.7	...	0	...
కొర్రాపల్లి	87.8	80.7	0.04	5.41	0.13
తరువేంద్రము	84.9	77.2	0.03	5.53	1.94
కొచ్చి	87.9	77.7	0.48	6.94	7.80
కొచ్చి	85.8	76.9	0.48	6.70	11.35
కుంకూరు	81.1	76.0	0.38	12.79	7.08
మిరకూరు	69.1	68.2	0.34	4.88	63.8
కొర్రాపల్లి	80.6	75.4	5.17	15.64	4.42
కొచ్చి	85.3	77.0	1.10	11.07	...
కొచ్చి	89.8	79.2	0.44	5.25	1.42
కొచ్చి	100.4	75.1	1.29	15.0	0.92
కొచ్చి	96.6	...	...	0.84	0.97
కొచ్చి	99.4	76.3	...	1.23	0.10
కొచ్చి	96.3	75.7	...	0.09	1.9
కొచ్చి	99.2	76.6	0.04	0.13	1.16
కొచ్చి	105.6	81.4	...	0.95	0.54
కొచ్చి	79.7	66.5	...	0.15	1.65
కొచ్చి	87.5	66.8	...	0.94	1.09
కొచ్చి	70.4	52.7	...	0.81	1.37
కొచ్చి	66.6	53.8	...	0.84	8.92
కొచ్చి	91.9	72.6	...	0	0.89
కొచ్చి	100.2	80.0	...	3.73	2.23
కొచ్చి	98.4	75.3	0.16	3.32	1.45
కొచ్చి	101.1	81.1	...	0.24	0.56
కొచ్చి	102.8	81.5	...	0.86	0.42
కొచ్చి	101.1	80.2	...	0	0.74
కొచ్చి	...	...	...	0	0.43

దక్షిణమున మబ్బులు తక్కువ. మిగిలిన ప్రదేశములందు దోకనూరిగ గలవు. సెంట్రలు పశ్చిమతీరము మైసూరువారు బొంబాయిలందు ఆర్ధ్రత అధికము. మైసూరునందు మార్పులు లేవు. మిగిలిన ప్రదేశములందు తక్కువ. పర్వత ప్రాంతములందు వేడిమి హెచ్చెను. మైసూరునందు తగ్గెను. మిగిలిన ప్రదేశములందు మార్పులేవు. బొంబాయియందు బలవంతమైన ఆర్ధ్రత వాయువులు వీచుచున్నవి. పశ్చిమతీరమున సర్పారులందు వర్షములు గురియును.

ఎస్. ఆర్. యు. సామూరు.

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

కంజీరము రిపోర్టును చక్కగ జరుగుచున్నది. తీర్థ యాత్రికులు సంతసించిరి. ధర్మకర్తలు సామర్థ్యముతో పనిచేయుచున్నారు. పోలీసువారు డి. బి. వెంకోబాగారుగారి యాజమాన్యమున చురుకుగా పనిచేయుచున్నారు. వేళకు ఉత్సవము జరుగుచున్నది. రథము చాల సాగుగను అతిథులనుగ నున్నది. మాపలులకు ముదమును కలుగజేయుచున్నది. ఈ సంవత్సరము రథము క్రొత్తది. (తంతి)

భారతదేశపు మెక్సెస్

90 దినముల ఉపవాసము

అంశమూర్తిదీపుల ఖయ్యీల దురవస్థలు

బర్మా వట్టకేసులో పండిత రామకృష్ణగారు అండమాన్ దీవులకు వెళ్లవలసినదని తీర్పు చెప్పబడెను. అతడు జేరు ఒడలేవులో దిగగానే, అధికారు లతని జంబెమును తీసివేసిరి. అత డిట్లు పలికెను: “నేను బ్రాహ్మణుడను. యజ్ఞోపవీతము లేనిది నేను భుజింప వలెనని నీవు మాడతాను” రామకృష్ణుడు జేమి తినలేదు. ఒక దినము, రెండుదినములు, మూడు, నాలుగు, అయిదు, ఆఱు, ఏడుదినము లిట్లు గడచెను. కాని రామకృష్ణుడు స్థిరచిత్తుడై యుండెను. అతడు దేనితాకడు అంతట అధికారు లతని నాసికరంధ్రమునుండి బొంబికి తీరము చెక్కించుటకు ప్రయత్నించిరి. రామకృష్ణుడు దండట గొంతులో తన ప్రేమ పేటి ఆపాలన వాంతిచేసెను. పాలచుక్క గూడ అతని పొట్టలో ప్రవేశించలేదు. 65 దినములు ఉపవాసముచేసి నందుకే మెక్సెస్ గారు జగత్ప్రసిద్ధి చెందిరి. రామకృష్ణుడు 90 దినములు పస్తుండెను. 91వ దినమున ఈమూడు పరలోకమున కేగెను. చిట్టచివర కతడు భారత గౌరవమును నిలిపెను. వార్తాపత్రికలనుండి మెక్సెస్ నీచరిత్ర రామకృష్ణుని మాహాత్మ్య మొగలకు దెలియకుండెను. భారత వార్తాపత్రికలు కూడ ఈవిషయమును ప్రకటింప బాలకపోయెను. ఇద్దరు దేశద్రోహులు. ఒకడు నిర్దాండు దేశీయుడు, మరియొకరు భారతీయులు. ద్వీపాంతరవాసశిక్ష ననుభవించువారిలో నట్టివిషయము లొకవింతగాదు. రామకృష్ణుని బోలెడమూల సేవలుండిరి. ఇచ్చటి చెర సాలలందలి మైదీలే న్నడు సోమరిపోతులుగ కాలముడపగ. ఎట్టిబాధలనైనను కడుసహనముతో వాగొచ్చుదురు. వారిమరణవృత్తికను గురించి దుఃఖింపక, వారు క్రొత్తవిశేషములను నేర్చుకొనుచుండిరి. దైన ప్రాశస్త్యతోను, గ్రంథకాలక్షేపముతోను వారు తమ కాలము గడపుచుండిరి. (భారతమిత్ర).

తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయులు

కాంతినికేతనము : (బోల్గారు) జూన్ 14:—తూర్పు ఆఫ్రికా భారతీయ సంఘ కార్యదర్శిగారు సి. ఎఫ్. ఆండ్రూసు గారి కిట్లు తంజనంపిరి—

కంపాలా భారతీయసభ

ఉగండాలో కంపాలాయందు కనించు భారతీయుల సాగు జనికసభ 11 తేదీని సమావేశమయెను. ఈక్రింది ర్యాంకును చేరుబడెను కంపాల . ట్రాన్సులో జాతివిభేదముల నికను డెబ్బుకొని భారతీయులను కేటాయింపు తేరుటకు శీఘ్రముగ కంపాల భారతీయులు బండించు చున్నారు. అధినివేషముల కార్యదర్శిగారి విషయము నిశ్చయించుటలో తమ తీర్మానమును ఇంకోక పర్యాయము పర్యాయించింపవలయును. ఈకేటాయింపువిధానమును ఆనులులో బెట్టదలచిన, భారతీయులకు కొలమును తెప్పించినవారగుదురు. తెలియక క్రొత్తపట్టణ ప్రదేశములకు బోక కొందరు భారతీయులు నిశ్చయించుకొనిరి. జాతికేటాయింపుసమస్యను పర్యాయించినకాని ఆలోచింపండి గూడ తనమనకును సావేర్యాలగు. కంపాలభారతీయులు ప్రత్యేకపు కేటాయింపు పట్టణవిధానమునకు అంగీకరించిరిని అధినివేషపు కపాయ కార్యదర్శిగారు దెలియజేసినది. అంతయు అసత్యము. దయచేసి తత్తే లామివిషయమునుగుర్చి అధినివేషపు కార్యాలయము, ఇండియాగో. తనమువారితోను భారతీయపత్రికాభిప్రాయముల ననుసరించి యోచించవలెను. ప్రజలకంద రథ తెలియటకు ఈక్రిందిలేఖను ఆండ్రూస్ గారు పంపవలెనని. తాత్కాలికముగ క్రొత్త పట్టణములకు బోవుటకు స్థలములను కొనుటకు నిశ్చయించిరి. ఈభారతీయులు న్యాయముగ కేటాయింపుకర్తలము కెల్లదను ఉద్దేశముతో జేసిరి. ఇది తెలియక జరిగినది. కేటాయింపు అనుబంధమును పూర్తిగ నెత్తివేసినకాని స్థలమును కొనుటకు పూర్తిజేయ బలంచుకొనలేదని నాకు వ్రాతములకముగ తెలియజేసిరి. నేనే ఒడంబడికను స్వముగ కట్టించగవచ్చునకు బంపితిని. ఈవిషయమై ప్రస్తావించితిని. నిజశీతులను తెలియ జేసినాడను. ఇదంతయు 1921 సంవత్సరము నవంబరు ప్రారంభమున జరిగెను. నేను పోయి చూచి వచ్చి, పుట్టినుండి కంపాల పట్టణనిర్మాణమును గూర్చి (ట్రైకోపిస్) ఎట్టిమార్పును గలగలేని వాకు తంతిచిచ్చినది. ఈవిషయము చాల ముఖ్యమైనది. జనూరు, ఉగండా వర్షమునకు కంపాల ముఖ్యస్థానము. శాస్త్రప్రకారము జాతికేటాయింపును ప్రవేశపెట్టిరిని తక్కిన పట్టణములు యందుగూడ ఇదేవిధముగ జరిగితిరును.

ఆంధ్ర పత్రిక

1922-వ సం. జూన్ నెల 15-వ తేది

గురువారము

కలుకథ

—:~::~:—

ఇంగ్లండులో "జంకరు" పత్రికలు కొన్ని కలవు. అదిగో పులియని ఈ పత్రిక లెల్ల పుడును భయపెట్టుచునే యుండును. అలజడి పుట్టించుట కీ పత్రికలు పనిబెట్టుకొనును. ఒకసారి జపాను భయము. మరియొకసారి జర్మనీ భయము. వేరొక సారి రుష్యా భయము. ఈ పత్రికల వ్రాతలవల్ల జాతులమధ్య వైషమ్యము లుదయించును. ఇవి పెరిగి పెరిగి కొంతకాలమునకు పోరాటము సంభవించును. మార్క్సింగు పోస్టు పత్రిక లేనిపోని యలజడి కలిగించుటలోను, స్వాతంత్ర్యోద్యమముల నడగ ద్రొక్కుటకై వానికి చెడ్డపేరుల బెట్టుటలోను, కట్టు కథలను ప్రచురించుటలోను, ప్రసిద్ధి పొందినది. సర్ మైకేలు ఓడ్వయరుగాని రాజప్రతినిధి పదవికి సిఫార్సు జేసినది, ఈ పత్రికయే. ఈ పత్రిక దృష్టిలో ఉండును, ఓడ్వయరుగాల్లే సామాజ్యసంరక్షకులు. గాంధీ యుద్యమము గూర్చి ఈ పత్రిక వ్రాసేడి పిచ్చి వ్రాతలకు లెక్కయే లేదు. ఇప్పుడిప్పుడే, ఒక విలేఖరుడు అమూల్యునిగు నర్తమానము బంపెను. లినోవిఫ్ అను బాల్మివిక్కు ప్రముఖుడు బాల్మివిక్కుల సమావేశములో ప్రసంగించుచు, డెబ్బదిలక్షల బంగారు రూబిల్లు, హిందూ దేశము నందు గాంధీ యనుచరుల యుత్సాహము చల్లార కుండుటకై వ్యయపరచబడెనని నుడివెనట. ఆ సంగతి ఈ విలేఖరునిచెవిలో బడెను. ఇంతటిముఖ్య వార్తను, రూటరు ఎటుల వదలిపెట్టగలడు? వెంటనే హిందూ దేశమున కీవార్తను, రూటరు తంతిమూల కముగ తెలియబరచెను. స్వాతంత్ర్యోద్యమముల పైనను, అందు ముఖ్యముగ గాంధీయుద్యమము పైనను రాళ్లురువ్వచున్న ఆంగ్లో హైందవ పత్రికల కీవార్త పరమాహ్లాదము గలిగించుట సహజము. మద్రాసు మెయిలు పత్రిక నిన్నటిదినము చేసిన వ్యాఖ్యానముబట్టి ఇట్టి వార్తకొరకు కడు ఆతురత తో వేదియున్నట్లుల గనుపించుచు.

భారతీయవిప్లవకారులకు, సహాయనిరాకరణవలంబులకు, కిలాఫాత్ యుద్యమప్రచారకులకు, బాల్మివిక్కులనుండియే డబ్బు వచ్చుచున్నదని, మెయిలుపత్రికకు నమ్మకము గలదు. ఈ సంగతి నిజము కాదని చెప్పెడి వాక్యములను, మెయిలు పత్రిక ఇంతవరకు విశ్వసించలేదు. మీమిక్కిలి తన మొదటివిశ్వాసము ఇంకను పెరుగుచుండెనని, మెయిలుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. మార్క్సింగు పోస్టు పత్రికా విలేఖరుడు పంపినవార్త మెయిలుపత్రికకు వేదవాక్యమయినది. కేసులులేని న్యాయవాదులు, పోమరులగు గుమాస్తాలు, బద్దకులగు విద్యార్థులు, గ్రామముల పోకిరీలు, బాల్మివిక్కుద్రవ్యముకొరకు దేశక్షేమమును విడనాడి, సోదరదేశీయుల స్వాతంత్ర్యమును భగ్గొనరుచున్నారని, మెయిలుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. బాల్మివిక్కుల ఆజ్ఞల ప్రకారము విప్లవమును బోధించుట పరమనిచ మనియు, గాంధీయు ఆతనియనుచరులను దేశసాభాగ్యము కొరకు స్ఫూర్తరహితులై పాటుబడుచున్నారను విషయము సర్వాబద్ధమనియు, మెయిలుపత్రిక హెచ్చరించుచున్నది. తాను గనిపెట్టిన అద్భుతవిషయ

మునకు, ఈ పత్రిక మిగుల సంతృప్తి జెందవచ్చును. కాని ఇంగ్లీషుజ్ఞానము గలవార లెవరును మహాత్ముని యుద్యమమునకు బాల్మివిక్కుల ధనము స్వీకరింపబడుచున్నదని విశ్వసించరు. బాల్మివిక్కులు గాంధీయుద్యమమునకు సహాయము జేయుట అసంభవము. బాల్మివిక్కు యుద్యమమునకు, గాంధీయుద్యమము ప్రతికూలము. బాల్మివిక్కులు, ఒక సంఘమువారిపై దాడివెడలుచున్నారు. ధనవంతులకు పలుకుబడి లేకుండ జేయజూచుచున్నారు. ఇదిదులకు వారవలంబించెడి సాధనములు దౌర్జన్యప్రధానములు. గాంధీయుద్యమము ఏసంఘముపై దాడివెడలుట లేదు. అన్ని సంఘములలోను సంయోగము కుదుర్చుటకు పాటుబడుచున్నది. అన్నిమతములవారియందును, అన్నితరగతులవారియందును, భ్రాతృభావమును ధర్మాసక్తియు కలిగించుటకు తోడ్పడుచున్నది. గాంధీయుద్యమమున ద్వేషము చొచ్చియుండలేదు. ధర్మమే దీని కాధారభూతమగుచున్నది. తన ఆశయములను దౌర్జన్యముచూలమున గాక, అహింసా ధర్మముద్వారా సాధింప దలపెట్టినది.

సందర్భము లిటులుండ, గాంధీయుద్యమమునకు బాల్మివిక్కులు సహాయము జేయనెంతరా? అటులసహాయముజేయనెడల వారికే నష్టము గలుగును. ఒకవేళ సహాయము జేయ నెంచినను, గాంధీ యుద్యమము అట్టి సహాయమును స్వీకరించుననుట కలలోనివార్త. గాంధీగాని, వారి యనుచరులుగాని, బాల్మివిక్కుల బంగారము నాసింది, వారు చెప్పినచొప్పున ప్రవర్తించురని ప్రబలవిరోధులయినను బలుక సాహసించరు. దేశమునకు స్వరాజ్యము గోరుట బాల్మివిక్కుల ద్రవ్యము నాశించియో? స్వరాజ్యోద్యమ విజృంభణమునకు కారణములు గనుపించుటలేదా? వలసరాజ్యములలో భారతీయు లనుభవింపచున్న బాధలు స్పష్టముగ గనుపించుచునే యున్నవి. పంజాబుసమస్య పరిష్కారము బడయలేదను సంగతి ఎల్లరకు దెలిసిన సంగతియే. కిలాఫాత్ వ్యవహారముగూర్చి వివరింప నవసరములేదు. ప్రజల కట్టియిబ్బందు లెన్నియో గలవు. ఇవియన్నియు తొలగి, వారికి స్వాతంత్ర్యసాఖ్య మబ్బుటకు, స్వరాజ్యమే పరమావధి మను సత్యము ప్రజలకు బాగుగ స్ఫురించినది. స్వల్పసౌకర్యముల నాశించుటవలన ప్రయోజనము లేదని వారికి గోచరమయినది. ప్రజలలో నీరీతినిబెరిగిన గాఢస్వరాజ్యాభిలాషను గుర్తించక, బాల్మివిక్కుల డబ్బుకొరకు గాంధీయు, అనుచరులును ఆదోషన సలుపుచున్నారనుటకన్న విరుద్ధవిషయ మింకొక టుండబోదు. డబ్బుకొరకే వీరందరును బనిచేయుచున్నచో, దౌర్జన్యసాధనముల నవలంబించుట కేల పూనుకొనరు? జయిళ్లకు బోకుండ నేల తప్పించుకొనరు? కేసులలో నేల వాదించరు? కారాగృహ నివాసమును బుద్ధిపూర్వకముగ నేల స్వీకరింతురు? తమ మనస్సులలో నున్నదంతయు నేల బయట పెట్టుదురు? పవిత్రత నేల పట్టుకొని ప్రాకులాడుదురు? త్యాగధర్మము నేల ఆచరింతురు? ఒకవంక నైచ్యమునకు లోబడువారు, వేరొకవంక ధర్మము కొర కేల సమర్పణజేసెదరు?

విదేశములలోనుండెడి భారతీయులలో సయితము, దౌర్జన్యముపై విముఖత గలిగెనని కేతవశిల్ల ప్రభృతులు చెలుపుచున్నారు. గాంధీయుద్యమము పాశ్చాత్యదేశములందు సయితము దౌర్జన్యవిముఖతయు, ధర్మనిరతియు మెలమెల్లన గలిగించుచున్నట్లు, వర్తమానము దెలియుచున్నది. గాంధీ సభినందించుచున్న పాశ్చాత్యప్రముఖు లెవరును, బాల్మివిక్కు ద్రవ్యము గాంధీకి జేరుచున్నట్లుల సూచించి

యుండలేదు. గాంధీయుద్యమము, భారతీయులు స్వతంత్రనాథారము జేసికొనవలయునని అనవరతము హెచ్చరించుచున్నది. ఇంగ్లండులో వెనుకబనిచేయుచున్న బ్రిటీషు కాంగ్రెసుసంఘము ఇండియాపత్రికయు గూడ రద్దుజేయబడెను. విదేశములలో ప్రచారము సలుపుటకు సయితము, కాంగ్రెసుసభవారంగీకరింపలేదు. కాంగ్రెసుసంఘమువారింతవరకు తిలకు స్వరాజ్యనిధిని నెలకొల్పి ప్రజలనుండి చందాలను సేకరించి, వానిద్వారా కాంగ్రెసు పనులను నిర్వహించుచున్నారు. అంతియగాని, పరులనుండి వారొక డబ్బుకొనినను గ్రహించియుండలేదు. ప్రచారకులకు గౌరవభృతి యొసగినచో, ఇందు నుండియే. ఆర్థికస్థితి అనుకూలముగ లేని ప్రచారకులు మాత్రమే ఈ గౌరవభృతి సంగీకరించుచున్నారు. మిగిలినవారంగీకరించుటలేదు. ఈ భృతి యయినను కడుస్వల్పము. ప్రాణము బిగబట్టుకొనుటకు మాత్రమే ఇది సరిపోవుచున్నది. హిందూ దేశ మీ తరుణమున జూపెడి త్యాగము నిరుపమానము. కేసులులేని న్యాయవాదులు మాత్రమే యీ యుద్యమమునందు పని జేయుట లేదు. న్యాయవాదవృత్తియందు అగ్రస్థానము వహించిన చిత్తరంజనదాసు, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ మొదలగు న్యాయవాదులు తమ వృత్తిని వదలి దానిద్యమమును చేపట్టియున్నారు. మేధావులగు విద్యార్థు లీ యుద్యమముకొరకు బనిచేయుచున్నారు. గ్రామములలో పేర్కొన గాంచినవారీయుద్యమముకొర కర్పణచేసియుండిరి. ఇందలి సత్యమేమనిన, నిరాకరణోద్యమము కుగ్రామములకు సయితము ప్రాకినది. ప్రజాసామాన్యమునందు నాటుకొనినది. ఈ ఫలితము, ఆంగ్లో హైందవ పత్రికల కాశ్చర్యము గలుగజేయుచున్నది. ఇందుకు సమాధానము జెప్పజాలక, బాల్మివిక్కుల ద్రవ్యమే ఇందుకు ప్రోద్బలమొసగుచున్నట్లు, ఈ పత్రికలు సూచించుచున్నవి. ఇట్టి శాపములవలన, గాంధీ యుద్యమము అడుగంటు ననుట స్వర్థపుటాహ. ఏదియో యెకపేరుపెట్టి యుద్యమావలంబులను దూషణజేయుటచే, లాభమేమియు గలుగదు. గాంధీనుహత్యుని యుద్యమము, స్వీయోత్కృష్టత చేతనే ప్రజ్వలించుచున్నది. అందువలననే, నిరుపమానవిషయమును బడయగలదు. మెయిలు, మార్క్సింగుపోస్టు మొదలగు పత్రికలు గలుగజేసెడి యభ్యంతరములు, ఉద్యమవిషయమును నిరోధించుట దుర్లభము. తెల తెలవారునపుడు క్రమేణి మంచు సూర్యుడుదయింపనే కరిగిపోవునట్లు, స్వాతంత్ర్యతేజము ముందర నిరంకుశ హిమాంబువులు అద్భుత్య మగుట తక్షణము.

శిక్కు ప్రబోధము

అకాలీ యుద్యమము శిక్కుప్రబోధమునకు ఫలితము. శిక్కు సంఘము, రాజకీయ, మతస్వాతంత్ర్యసంరక్షణముకొరకు మొదట నుద్ధవించినది. రణరంగమునందు స్వరక్షణార్థమై పోరాడి కీర్తి గాంచెను. శిక్కునైనను ఊజివల బ్రిటీషువారలకు రణరంగములందు కడు సహాయము జేయుచుండిరి. శిక్కులవిశ్వాసము, రాజభక్తి, ధైర్యసాహస శౌర్యాదులు, ప్రపంచమునం దంతటను పేర్గాంచెను. ఆహవనైపుణ్యమునందే గాక, దేశభక్తియందు ఫయితము సిక్కులు ఇతరులకు దీసిపోవరని, ప్రస్తుత పరిస్థితులు తేటపరుచుచున్నవి. ఇటీవల నుదయించిన అకాలీ యుద్యమము, శిక్కు సంఘపారిశుద్ధ్యమును నిలుపుటకును, దౌర్జన్యరహితముగ దేశమునకు స్వరాజ్యము సంపాదించుటకును, పూనుకొను

చున్నది. అకాలి యద్యమాశయములకు విచారిత్రము సూచించబడెను. అకాలిలపై చార్జ్యముతో గూడిన నేరములు మోపబడెను. అట్టి యారోపణ యొకటి అసత్యమని పంజాబు ప్రభుత్వమువా రిటీ వల ప్రకటించి, తమ విచారమును కనుపఱచి యుండిరి. అకాలి యద్యమపు ని జోడే శ ము ల నెరుకవరుచుటకు, సర్దారు మెహతాబ్ సింగుగారి యధ్యక్షతక్రింద నొక రాయబారము బయలుదేరి ఉత్తరహిందూస్థానమునందు పర్యటనము సలుపుచున్నది. ఈ యద్యమము విషయమై సిద్ధానగరమున ముచ్చటించుచు అకాలీలు గురుగోవిందుని యుపదేశములను విశ్వసించు రనియు, మతధర్మముల నాచరింప సమకట్టిరనియు, అహింసాసాధనము నవలంబించి దేశమునకు స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు వారు పూనుకొని రనియు, అకాలీలు పంజాబునందు సిక్కు రాజ్యమును స్థాపింపదలచిరను ప్రతిపాదనము అసత్యమనియు, ప్రాచీన రాజ్యములు ఒక్క సంఘమువారిచే నడుపబడుటవలన భగ్నమయ్యెననియు, భావిహైందరాజ్యమునందు అన్నిసంఘములును కలసియుండవలెననియు, మహాత్ముని యుద్దేశ మదియేననియు, సర్దార్ మెహతాబ్ సింగుగారు నుడిపిరి. సిక్కుసంఘమునందు గలిగిన నూతనప్రభోధమును గమనింపవచ్చును. సిక్కుసంఘము చిన్నదయినను, దీనికి దేశమున విశేషము పలుకుబడి గలదు. దేశమునందలి అన్నిసంఘములలోను ఆంతరంగిక సంయోగము గుదురుకొలదియు స్వరాజ్యముచేరువకు వచ్చును. మెహతాబ్ సింగుగారు తెలిపినటుల, భావి హైందవ రాజ్యము హిందూరాజ్యముగ గాని, మహమ్మదీయరాజ్యముగగాని, సిక్కురాజ్యముగగాని పరిణమింపవీలు లేదు. భారతజాతి అన్నిసంఘములను తనలో నిముచ్చుకొనినది. కొంతకాలము మహమ్మదీయులు జాతీయోద్యమమునకు దూరముగనుండిరి. ప్రత్యేక లాభముల నాసించిరి. కాని ఇందువలన గలిగిన యనర్థములను పిమ్మట గ్రహించి, కాంగ్రెసుకంఠ జేరిరి. నేడు హిందువులును మహమ్మదీయులును స్వరాజ్యమును గాఢముగ వాంఛించుచున్నారు. సోదరులవలె మెలగుచున్నారు. మహాత్ముని యుపదేశమువలన, అన్నిసంఘములవారును దేశభక్తిని గనుబటచుచున్నారు. ఇంతవరకు జాతీయోద్యమమునకు దూరముగ నుండిన సిక్కులు సయితము, మహాత్ముని అహింసాధర్మము నంగీకరించి, సత్తర స్వరాజ్యస్థితికి పాటుబడుటబట్టి, దేశమునందు జనించిన నూతనపరిణామమును గ్రహింపవచ్చును. స్వరాజ్యము సమీపించుచున్న దనుటకు వేరు నిదర్శన మేమిగ్గావలయును?

ఆసియావాసుని తరుముట

నేటాలు ఇండియను కాంగ్రెసువారు దక్షిణాఫ్రికా అధికారులకు మేనెల 11 వ తేదిన యొక తంతివార్తనంపి నేటాలు అస్సెంబ్లీయందు, మాకర్తనుగారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానమునకు అందుపైని జరిగిన చర్చకు తమ యసహృతిని దెలిపిరి. నేటాలు మర్యాద పత్రికలో ప్రచురింపబడిన వృత్తాంతము జూచిన, ఆసియావాసులను నేటాలు నుండి తరిమివైచుటకు ఎంత కట్టుబట్టినదియు కనుగొనవచ్చును. ఆసియావాసులను ప్రత్యేకపు గూఢములలో నుంచవలెనని, మాకర్తనుగారి తీర్మానము సూచించుచున్నది. ఆసియావాసులకు మ్యునిసిపలు హక్కులను తొలగించుటచేతను, వరకపు స్వేచ్ఛను నిరోధించుటచేతను, జాతినైషమ్యము పెరిగినదని, మాకర్తనుగారే దెలిపిరి. మర్యాద

గల దక్షిణాఫ్రికాపౌరులు భారతీయులసరస నివసించుటకు నిరాకరించుచున్నారు. భారతీయుల నేరీరున నయినను వదలించుకొనవలయును. కాని, అందరను బలవంతముగ దేశమునుండి పంపివైచుటకు సాధ్యపడదని వీరియభిప్రాయము. ఏలనన, నేటాలులో నున్న 160,000 మంది భారతీయులలో సగముమందికి పైగ నేటాలునందే జననమొందినటుల, మాకర్తనుగారు రంగీకరించు చున్నారు. ఇట్టి స్థితిలో ఆసియావాసుల నందరను ప్రత్యేకప్రదేశములలో నుంచుట యవసరమని వీరియద్దేశము. డర్బను నగరమునందు ఇదివరకే ఇట్టి ఏర్పాటులు గలవు. ఏషియాటికు కమిషనువారు, సమద్రతీరమునకు ఇరువదిమైళ్ల పైగ నుండెడిదేశమున ఆసియావాసులు నివసింపకూడదని, సూచించియుండిరి. అందుచే, ఆసియాజాతులను ప్రత్యేకప్రదేశములలో నుంచుటకు తరుణ మాసన్నమయినదని, మాకర్తనుగారు హెచ్చించిరి. సర్ ఆబీబెయిలీగారి తీర్మానమున కొకసవరణ నుపపాదించుచు, ఆసియావాసులు దక్షిణాఫ్రికానుండి లేచిపోవుటకు వీలగుప్రయత్నముల నన్నిటిని యూనియనుప్రభుత్వమువారు చేయవలయునని కోరిరి. ఆసియావాసు లూడుటవలన, శ్వేతజాతులు ఖీణించుచున్నారని, వీరితలంపు, ఆసియావాసులను వీరు చలిచీమలతో పోల్చిరి. శ్వేతజాతుల ప్రతీష్ఠాహీనము, వారి అన్నీడకములను భారతీయులుచేరి నాశనము జేయుచున్నారట. భారతీయులు దక్షిణాఫ్రికానుండి ఎంతత్వరతో లేచిపోయిన తెల్లవారల కంత శ్రేయస్కరమట. మిల్నరుప్రభుగారు, కలొనియల్ ఆఫీసులో నున్నపుడు, భారతీయులను ప్రత్యేకప్రదేశములందుంచుట మంచిదనిరి. సర్. ఆబీబెయిలీగారి తీర్మానంతో తృప్తి జెందక, భారతీయులను దక్షిణాఫ్రికానుండి అసలే వెడలగొట్టవలయునని, కోరుచున్నారు. వీరు మాకర్తనుగారికిన్న గూడ, తీవ్రప్రతిక్రియను సూచించుచున్నారు. ఆసియావాసులను దక్షిణాఫ్రికాలో చోటులేదని వీరు ఖండితముగ బలికిరి. భారతీయులను రారావ్తనమని పిలిచినదియు నేటాలు తెల్లవారే. ఇప్పుడు పోపావ్తని వెడలగొట్టుచున్నదియు వీరే. భారతీయులకు స్వదేశమున పలుకుబడి లేనంతవరకు తెల్లవారి యింటనే పీఠించుచుండు రనట తక్షణము. బ్రిటీషుసామ్రాజ్యము జూచి గర్హపడెడివారు వలసరాజ్యములవా రొనర్చెడి దర్జయములను తిన్నగ గమనించుటలేదు. సామ్రాజ్యసావ్యవమును కోరెడి వారికి, ప్రస్తుతస్థితి ఉపద్రవముగ తోపక మానదు. దీనిని తొలగించుమార్గములను, బ్రిటీషురాజనీతికోవిదు లన్వేషించినటుల గనుపింపదు.

పబ్లిసిటీసంఘము

నిరాకరణోద్యమమును ప్రతిఘటించుటకు, 1921-22 సంవత్సరమునందు తొమ్మిది పాటుబడినటుల పబ్లిసిటీబోర్డువారి రిపోర్టు వివరించుచున్నది. మొదట, ప్రజలకు సంగతులను తెలుపు నిమిత్తము ఈసంఘము బయలుదేరినను, తుదకిది ప్రచారణ సంఘముగ పరిణమించెను. పబ్లిసిటీబోర్డు, అధికార సంఘమునూహా సార్థకమయ్యెను. ఈ బోర్డువారు ప్రచురించిన ప్రకటనములబట్టి, ఈ సంఘము అధికారవత్సాహి వాయమును వెలిబుచ్చుటకు సామ్రామ పాటుపడెనని కరతలామలకమగును. ప్రజల దృష్టి ధమును వివరించుటకు ప్రయత్నమునను దురుగ లేదు. ఇరుపక్షములవారి యభిప్రాయములును దేశమునకు తెలియుట యవసరమే పబ్లిసిటీబోర్డువారి ప్రకటనములవలన, నిరాకరణోద్యమ స్వయము ఎక్కువ బాగుగ ప్రకటితమయ్యె ననుటకు సంది యములేదు.

తమిళనిఘంటు

తమిళనిఘంటు ముగియుట కింకను నాలుగువత్సరములయినను పట్టునని, నిఘంటు రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. ఇప్పటికన్నను చురుకుగ బనిచేయుప విలులేదా? ప్రభుత్వమువారు రిపోర్టుపైని తమ యభిప్రాయము నేనియు తెలుపరయిరి.

మైనూరు ప్రతినిధిసభ

మైనూరు జూన్ 18:- కానన సభలకును, ప్రతినిధి సభలకు ఒకరే వందలవసిన అస్తి అప్పుకును నూటికి 60 చొప్పున తగ్గించుట తీర్మానించబడెను.

వాణిబిల్ డి. కృష్ణరాజుగారి నీటి సదుపాయములను ప్రజలకు కలుగ జేయుటకు బొంబాయి ఇరిగేషను అక్టోబరు ఒక అప్పును మైనూరులో ప్రవేశపెట్టుటకు ఆమోదించిరి.

ప్రతినిధి సభలో ప్రవేశపెట్టబడు విషయములను ఎంచుటకును, సభలో చర్చించు విధమును యభివృద్ధి జేయుటకు అన్ని జిల్లాలనుండి 10 మంది సభ్యులతో ఒకసంఘము నేర్పించిరి.

మాద్యమిక ఉన్నతపాఠశాలయందు తీతములను మరల విధించి హెచ్చుజేయు విషయమునుగూర్చి గొప్పచర్చ జరిగెను. అధికారసభ్యులందరను ఏకగ్రీవముగ వల దనుటచే ప్రభుత్వము వారు తీర్మానము నుపసంహరించుకొనిరి.

అలహాబాదు మోటారుబండిదొంగతనము

నేరములో ముద్దులు దుర్గాప్రసాదు తరఫున సాక్షులను ఆడ్డెసవార్లు వేయుటకు సింజ్ గారికి సదుపాయముగ నుండుటకు ఇదివరలో విచారించబడిన సాక్షులను మరల 14-వ తేదీని విచారించిరి.

వేల్పు యువరాజు

కిల్లా, జూన్ 18:- ఈమాఠము 21 వ తేదీని వేల్పు యువరాజుగారు లండను నగరమందలి గిల్డ్ భవనములో తమ భారతీ పర్యటనమును గురించి ఉపన్యసించెదరు. ఈపర్యటనము నకు సంబంధించిన కొందరు నువానీయలకు బిరుదములనొసంగుచు 28 వ తేదీ లేక 24 వ తేదీని లండను నగరములో నొకప్రత్యేక గజెటు ప్రకటితమగును.

నిషేధింపబడిన వాద్యయము

పోలీసువారు సోదావేయుట

సోదావారం సాయంకాలము పోలీసువారు 124 ఎ క్లెక్టును అనుసరించి సోదావారం పొంది చెన్నపురి టెర్రెస్కోపిలో ఈశ్వరరావు లాలానందుననున్న ఆచట సత్యనారాయణ పంతులు బి.ఏ. గారి గృహమును సోదావేసిరి. పిమ్మట వై.కా.పున్ రోడ్డునందు గాంధీ ప్రోబ్స్ అను పేరుగల ఓరిపాపు సోదాచూచిరి.

పోలీసువారు వచ్చునదికి ఇంటియందు నుగనా రెవ్వరు లేకుండిరి. సత్యనారాయణగారు ప్రస్తుతము చెన్నపురిలో తరు. పోలీసువారు మాత్రము రిమపని తాము చేయ సాగిరి. ప్రస్తుతము కార్పొరేషను నున్న గరిమెట్ల సత్యనారాయణగారిచే రచించబడి ప్రభుత్వమువారిచే నిషేధింపబడిన స్వరాజ్యగీత అను తెలుగు పుస్తకము కొన్నికండలు ప్రతులు దొరకెను. గాంధీ మహాత్ముని తీవ్రచిత్రము అను పుస్తకము ప్రతులను కొన్నిటిని గూడ పోలీసువారు పశ్చరమకొనిరి. సాయంకాలము 6 గంటలకు సత్యనారాయణగారిగృహము నుండి పోలీసువారు వారిసావునకు వెళ్లిరి. తాళములు పగులగొట్టి సావు అంతయు సోదాచూచిరి. స్వరాజ్యగీత పుస్తక మొకటి మాత్రము వారికచట దొరకెను. సత్యనారాయణగారు పుస్తకరహ కాచుకొని యుండుదనియు, అవసరమైనచో ఆతవకు బీములపై స్పృహవేయవచ్చుననియు సత్యనారాయణగారి తల్లిగారు మరి కొందరు చెప్పిరిగాని లాభము లేకపోయెను. సోదామయిన సే వెయ్యుమాస్యముల సరకులకు ఎట్టి బందోబస్తు ఏర్పాటుచేయకనే కడకు సావునకు బీము కూడ వేయక పోలీసువారు వెళ్లిపోయిరి.

సంగళవారము ఉరయం పోలీసువారు వై.కా.పున్ రోడ్డు 581 నెంబరు గృహము సోదావేసి 'స్వరాజ్యగీతము' ప్రతులను కొన్నిటిని స్వాధీకరమకొనిరి. తనకు అప్పుమునుకై ఇయ్యబడిన పుస్తకములను జూడికను కంచెసి అధికారి తరఫున తానే పోలీసువారి కిచ్చివేసెను. ఇట్టిసోదాలు ఇంకను మరి కొందరు జరుగునని ఊహించబడుచున్నది. (హిందూ)

దేశీయ వార్తలు

భారత మెక్స్సికో - 90 దినముల ఉపవాసము

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు పికిటింగును ప్రారంభించి నిశ్చయించుట.

నెహ్రూగారి ఆయుధాలై నెన్నును జిల్లా మేజిస్ట్రేటు రద్దుజేయుట

కారణము-అసహాయోద్యమములో జేరుట

అస్సాం నిర్బంధములు-ఇట్లు పూర్వోత్తరము

అస్సాం నిర్బంధములు.

ఎన్నడు ప్రారంభించెను?

శ్రీయుత టి. ఆర్. ఫోకర్ గారు.

“పాల్ గ్రేవీ” నావాతీనుండి జూలై 5 వ తేదీన మా కిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:-

భవానీపురమునం దొకపక్షి వేయియన్న శ్రీయుత లోకేశ్వరం ఫోకర్ గారిని జూచివచ్చుటకు నేను కలకత్తా నగరమునండి బయలుదేరి కల్గితిని. గవర్నరు సర్ విల్లియం మారిసుగారి దర్బారు ఉపన్యాసమును ప్రకటించిన “ఇగ్నీస్ మెక్” పత్రికను నే నతనికి జూపితిని. దానినిచూచుట కతడాశ్చర్యపడెను. న్యాయమును వెల్లడించుటకు నే నతడు పరిశీలనలకు లను నాసోదరదేశీయులకు తెలుపుచున్నాను:-

“నిర్బంధవిధాన మవలంబించుట న్యాయసమర్థమని సర్ విల్లియం మారిసుగారు పిల్లాంగుల నొసంగిన ఉపన్యాసము నందు కొన్నితప్పులను నేను చూపెదను. తాత్కాలికముగ కొన్నిమార్తుల మీద నేను చెరసాలనుండి వదలి వెట్టిబడితిని. సమష్టి కానన్ లొంగునమును ప్రారంభించుటకు అఖిల భారత కాంగ్రెసు కమిటీవారస్సాం రాష్ట్రము లెగినదనివర్తించి, తత్కార్యసాఫల్యమునకు మా కొక నిధి నొసంగిట్లు నేను ఒక వార్తను దెచ్చియుంటిని సర్ విల్లియం మారిసుగారు నేను చెరసాలలో లేనితరుణమున నన్ను నిండుచుచున్నాడు. ఈ రెండు విషయములనుగురించి సర్ విల్లియం మారిసుగారు దుఃఖిప్రాయ పడుచున్నారు. అవి నిజమైన సందర్భములుగా వున్నట్టి వార్తను గొని రా లేదు. సమష్టి కానన్ లొంగున మన మహాత్ముడేమి తెలుసో నేను స్పష్టికరించితిని. మహాత్ముడి సమష్టి కానన్ లొంగునమును ప్రారంభించే లోగా నితరులెవ్వ రీదనికి బూర్రాదని నేను నలం నొసంగియుంటిని. ప్రతికొనెట్లుటకు మాకు 50000 ల గ్రాంటు ఒసంగబడెను. సమష్టి కానన్ లొంగునము కేసమ్మ ఇయ్యబడెనని సర్ విల్లియం మారిసు గారు దురభిప్రాయం వ్రాయుచు. ఈ గ్రాంటు ప్రతికొనెట్లుటకు కాంగ్రెసు పార్టీలందరితో చెప్పియుంటిని. దీనిని జరిపి యి థాక్ థు ము యి వ్వి త్తవ్వి, గవర్నరుగారికి ఎవ్వరు ఆద్యము చెప్పలేదు. అత్యంతముగ నున్నది. నిర్బంధములను ప్రారంభించుట కేమి కారణములు దొరక గవర్నరు ఇట్లు పలికి యుండవచ్చును. సహాయనిరాకరణమును సంకల్పించుట యందు ఇతరులకంటె తనకు కష్టమైన ఉత్సాహము లేనని అతడు రుజువుచేయ నెంచెను కాబోలు అస్సాం దేశమునందు, ముఖ్యముగ అస్సాం లోయయందు ఆచార్యత్వాధికారులగు సహకారవాదులు గాని, పోలీసు అధికారులు గాని నెచ్చట వై న దొర్ల వ్యయం జరిగినట్లు గాని, ఉద్రేకపూరితమగు నుపన్యాసముల నొసంగినట్లు గాని రుజువులకు బాలకపోయిరి. సరిసికు లిట్లున్నను, ఆ కేసమ్మగారు ప్రజలు చెరసాలకు పంపబడినారు. గూర్ఖావైకుల క్రూర్యమునకు మేరతక యున్నది. కాంగ్రెసు కార్యాలయములు పరశురామ ప్రీతి పొందుచున్నది. కొన్ని వేల గూల్కబడినది. పన్నుల నిరాకరణము నవలంబించుటకు పన్నుల నన్నిటిని ప్రభుత్వమువారికి చెల్లించి వేయవలసినదని నామండల మందలి ప్రచారకులు తిరేకదీక్షతో బోధించుచుండిరి. కాంగ్రెసు కమిటీ వారు పన్నుల నిచ్చి వేయవలసినట్లు జూపించిరి అని మేము జాగ్రత్తతో చెప్పుచుంటిమి. స్వేచ్ఛగ నున్న పక్షమున అన్ని మండలములందు ప్రభుత్వము వారికి చెల్లవలసిన ఆదాయమును ఇచ్చివేయునట్లు నేను చేయుచునని వాగ్దానముచేసితిని. పన్నుల నిరాకరణమువలన ఏమి

భయము లేనని అధికారులు ప్రభుత్వ మొసంగిరి! పన్నుల నియంత్రము లేనివారి నెట్లు బాధపెట్టి పన్నులను కనులుచేసికొని నాలో జగద్విఖ్యాతము.

ప్రభుత్వకొని అస్సాం దేశము కూడ ఈకష్టములకున్నటిని పొందుచున్నది, సహనముతోన, నిశ్శబ్దముగ నొప్పుకొని అన్ని బాధల ననుభవించెనని నా కపరిమితానందము గలుగుచున్నది. ఈస్వార్థత్వగుల బాధ లిక కొంతకాల మభివృద్ధి చెందినందున, ప్రభుత్వమువారి క్రొత్త సర్దింపకములు వారి మనములలో న్యాయమును, భక్తిని కలుగజేయు నని నాభావము.” (సర్వేంటు).

అలహాబాదు వార్తలు

అలహాబాదు జూలై 13:- బ్యాంబీ మహమ్మదీయులు సర్ హక్మత్ బట్టరు గారిని ఇంకొక ర సంవత్సరము వరకు ముగ గవర్నరుగ నియమించుటకు ఇంగ్లాండు ప్రభుత్వమువారికి సిఫార్సు చేయుచున కోరిరి.

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు

విడుదల యనంతరము దేశభావలో యువకావ్యసించుచు ఇట్లు నడిచిరి - అసహాయవాదులు తప్పు లొగర్చినమాట నిజము. క్రమశిక్ష లేదు. కార్యనిర్వాణము చక్కగ లేదు. వారు తమముఖ్యమైన పనులను మానలేదు.

విదేశ వస్త్రములు

విదేశ వస్త్రవిక్రయ మింకను సాగుచున్న ఎంతమాత్రము అనుమానించక కాంతియుత మగు పికెటింగును ప్రారంభించెదను. ఏమిరానున్నను వెనుదీయను. ఈ లోపుగ వర్తకులుగూడ దీనికి సంసిద్ధులగు నుండుటకు గడువిచ్చెదను. అప్పుడు ఉత్సాహముతో దీక్షనుకొని పికెటింగును ప్రారంభించెదను. ప్రేక్షకులందరును ఖద్దరును భరించవలయునని గోరిరి.

నెహ్రూగారి ఆయుధాలై నెన్ను రద్దుగుట

జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారు నెహ్రూగారు అసహాయవాదులలో జేరుటచే వారి ఆయుధాలై నెన్ను రద్దుజేసితి మనియు తత్కారణమున ఆయుధముల నన్నిటిని స్వాధీనము జేయవలెనని తెలియజేసిరి.

బొంబాయి వార్తలు

బొంబాయి జూలై 14:- బొంబాయి కెఫ్రిడల్ బాయిస్ స్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయుడు కీ॥ శే॥ రవరండు టి. ఏ. స్వామీజీగారి విగ్రహమును బహిర్గతముజేయుచు ఆయనగుణ సంపత్తిని మదరాస్ లిచ్చు రెవరండు డాక్టరు పామరుగారు ప్రస్తావించిరి.

బొంబాయి ఉన్నత న్యాయస్థానము నెలవులు అయి పోయినందున మరల తెరవబడెను. అనినాన్య కారణములచే న్యాయస్థానము తెరచిననాడు ముగ్గురు న్యాయమూర్తులు రాలేదు. గుజరాతులో ఆనందుదగ్గర ‘హ్యూస్ కె ఆర్మీ’ వైద్యులు వైద్యవిషయములో మంచిపనిని జేయుచున్నారు. వీరి సంఘమువారిచే నిర్మితమైన ఆనంద వైద్యాలయములో 82 మందికిమాత్రము తావుగలదు. ఇంకను తావు అత్యవసరమని గ్రహించిరి. ఈ వైద్యాలయమున క్రొత్త కన్స్ట్రక్షన్ కాలను నెలకొల్పిరి. ఇది ఎంతయు జనరంజకముగ నున్నది. ఇంకను వీరిని బెంచి యభివృద్ధిజేయుటవసరమని తెలియజేసిరి.

కొలంబో, మంగుళూరులదగ్గర సముద్రము కల్లోలముగ నున్నను వర్ష నూచనలు అంతగ లేవు.

న్యాయాగ్రునుండి వచ్చిన ‘సిటీకప్ టో’ పొగయోడ వచ్చుమార్గమున వర్షము గురిసెను.

సంయుక్త రాష్ట్రముల కాననభ జూలై 25 తేదీన సమావేశ మగును.

దువ్వూరి సుబ్బమ్మగారు

దువ్వూరి సుబ్బమ్మగారిని విడుదల చేయవలసినదని మదరాసు ప్రభుత్వమువారు ఉత్తరువును పంపినట్లును జిల్లా మేజిస్ట్రేటు బ్రాకన్ దొరగారు దానిని త్రొక్కిపెట్టి విడుదల చేయవద్దని మదరాసు ప్రభుత్వమువారికి వ్రాసియుండిరిని తెలియుచున్నది. ఇం దెంత సత్యమున్నదో ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించెదరా? (కాంగ్రెసు)

సర్వేంటు ఆఫ్ ఇండియా సానైటీ

17 వ వార్షికోత్సవము

పూనా, జూలై 13:- సర్వేంటు ఆఫ్ ఇండియా సానైటీ 17 వ వార్షికోత్సవము నిన్నటిదిగము ప్రారంభమాయెను. మలబారు సహాయార్థమున కే గిన వారును, మధ్య రాష్ట్రముల విద్యార్థులయు తప్ప తిక్కిన సభ్యులందరును వచ్చిరి. వైలాసాబిలు శాస్త్రిగారు లేకుండున వై (స్పెసిడెంటు) దేవధారు గారు అధ్యక్షతను వహించిరి. మా॥ పరంజిపాయిరా॥ బ॥ కలీ, రా॥ బ॥ చిట్రీ, డాక్టరు కావత్ ఎం ఎల్ ఎ, మా॥ కలీ మున్నగు ప్రముఖులు సభ నలంకరించిరి. దేవధరుగారు.

సభ్యుల కందరకును స్వాగత మొనర్పిరి. పిమ్మట సీనియరు శాఖాసభ్యులు సంవత్సరమంతయు తమ ప్రచార ఫలితములను తెలియజేసిరి.

దేవధరుగారు.

పోయిన సంవత్సరము సర్వేంటు ఆఫ్ ఇండియా సానైటీలో 6 గురు ప్రాచీనవరు సభ్యులుగ జేర్చుకొనబడిరి. ఒక ‘పర్మనెంటు ఆసిస్టెంటు’ సభ్యునకు నిడుసభ్యత్వ మియ్యబడెను. మొత్తము సానైటీ సంఘానికి ఇంకొక ర గురుజేరిరి. దేశ మిపు డల్లకల్లోలముగ నున్నను ఒక సభ్యుడుగూడ సంఘము నుండి చీలిపోలేదు.

ఈసంఘము జనరంజకముగ నున్నదనుటకు సభ్యులు జేయుచున్న పనులే సాక్ష్యము. ముఖ్యముగ శాస్త్రిగారి పర్యటనము తాను మదరాసు కొచ్చికిల కేగి సహకారిపతి యుద్ధము మునకై పాటుపడ నియమింపబడుటయు ముఖ్యతార్కాణములుగ జూపిరి.

అసహాయోద్యమమును గూర్చి ప్రస్తావించుచు తమ సభ్యుయొక్క యభిప్రాయము మారనడునకు సంతసించిరి. కాంగ్రెస్ నిర్మాణకార్యక్రమముపట్ల సంపూర్ణసానుభూతిని జూపుచు తక్కిన అసహాయకరమగు విధానముతో ఎంత మాత్రము అంగీకరింప జాలము. కాననభలకు మన ప్రతిభలుగ బోయి పని చేయుచున్నవారు. సంస్కరణ ఫలితములను గూర్చి కొండంత గొప్ప కెత్తుచున్నారు ప్రభు సోపానముగ సంస్కరణములను వినియోగించుకొనుటకు వారు నిశ్చయించుకొనిరి. కొంతమంది అసహాయవాదులుగూడ కానన సభలకు పోదమనున్నారు. ఇదియుగూడ మన క్రతనిధులు చెప్పు సంగతులను బలపరుచుచున్నది.

కలకత్తా చేరు

కలకత్తా జూలై 13:- కలకత్తా చేరు స్త్రీయరు కూలీలు సమ్మెకట్టుటచే పొగయోడలచే క్రిక్కిరియింపు యది. ఇంకను కష్టముగనుండునని భయమగుచున్నది. వేతనమునుగూర్చి ఇండియా కో సీ మెక్, వైర్మెక్ స్త్రీ యరు గూడ సమ్మెకట్టుటచే ఇబ్బంది ఇనుమడించినది. బొంబాయి సీమెక్ లకిచ్చు వేతనముల నిచ్చిన గాని మరల పడవలమీద పనిచేయుటకు క్రొత్త ఒడంబడికలను సంతకము జేయవలసి. నాకాకార్యాలయములకు నెలువల సీమెను సమావేశమైరి. స్థితిగతులను చర్చించి ఇంటికి బోయిరి. దీనివలన వర్తకమంతయు కట్టుపడినది. 10 వేలమంది కనిని మానిరి తెలియుచున్నది. తమలో ఒకరిని కొట్టిననువదలి ప్రబలుటచే ఉద్రేకలైరి కాని అంతయు సీమెక్ యూనియనువారు కులనలన చ్చ రినది.

రాజమండ్రి నాయకులు నిర్బంధము

ఆంధ్రరాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసభ్యులగు ప ను లూరి కొండరామయ్య, సామవేదం ఆచార్యరామయ్య, రామినేని శ్రీరంగనాయకులు గారలను, రావకవాస్తవ్యులగు ఎడిటరాజ గోపాలంగారును, రాజుపాలెం వాస్తవ్యులగు వడ్డమాడి మబ్బు రాజుగారును నిన్న సీతానగరములో వారంధ్వేమియు లేకుండ అరెస్టు చేయబడిరి. ఈ దేశభక్తు లిపుడు రాజమండ్రి టవును పోలీసు స్టేషనులో నుంచడియున్నారు (కింకీ వార్త)

మడకసిర యూనియనుబోర్డు

(టి. శివశంకరంపిల్లె యం. యల్. సి.)

సాధిక సంఘములు మునిసిపాలిటీల నిర్వహణముల గురించి తెలియజేయుటకు తాలూకాబోర్డు ఆధ్వర్యము లగు శివ శంకరంగారు 7 వ తేదీన మడకసిర యూనియనుబోర్డుసభ్యులను కలసి కొంతకాలము మాట్లాడిరి. శివశంకరంగారు క్షేమమును ముగిసిపలు విషయములగురించి కొంత తెలిసికొనుట లాభకరము. కొత్తచట్టము ననుసరించి యూనియనుబోర్డువారికి నిజీవన్య విధింపు అధికారము గలదు. వనూలైన మొత్తమును గ్రామమునకు ఉపయోగకర మగువిధమున వ్యయ మొనర్చుటకు మాడ అధికారముగలదు. సాధిక సంఘములు కలుగజేయుటకు సాధిక సంఘములవా రేగుండునను ప్రోగుచేయుటయు నను నూత్రము మిగుల శ్రేష్టమైనది. ఆ ప స ర మ గు న పు డు అప్పుగా నైనను గ్రాంటుగా నైనను ధనమిచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారు సంసిద్ధులైయున్నారని. ప్రభుత్వమువారి ఆదాయములయందు పన్ను మూలమున ప్రజల కర్షణమునందు చేయబడిన మొత్తము ప్రభుత్వమువారు ప్రజలకును రక్షించు వారు సంస్కరణములనుసరించి పన్నులను విధించు అధికారము ప్రభుత్వమువారిది. ఇకపైనుండి నిరంతరము ప్రభుత్వమువారు యీ నూత్రము అంగీకరింపవలెను.

ఇతరవిషయములు.

ఈతాలూకాలో ఇంతకుముందు చక్కగ నుండులేదు. కర్షణుల తేనెనున మొకాయతోపులు వలన ఫలము కలుగుటలేదు. ప్రతిసంవత్సరము ఇట్లే తగినీటికనకుండు లేక యీ తాలూకా ప్రజలు బాధపడుచున్నారు. ప్రభుత్వము వారినియ మై ఎక్స్ ప్రెస్సువుచున్నట్లేదు.

వీటిని కావనసభయందు గావించబడిన తీర్మానముల కల్గి అట్టి పరిపాలనను వలసి కష్టములు కొంతమటు క్షిణి. యూనియనుబోర్డు స్థాపించుటచే ప్రజలకు సాధికపరిపాలననుసంధు కొంత అవధము కలుగుచున్నది. శివ శంకరంగారు మునుముల పాడును, చాలాకాలము అధ్యక్షులగు పరి చేయుటచే చక్కని అభివృద్ధిగలవారును అగు బిల్లా శేషయ్యగారి కృషి సఫలమగుచున్నది. యవకులకు వీరు అద్భుత ప్రాయములు.

కడచిన సంవత్సరము స్థాపించబడిన గ్రామపంచాయితీ కోర్టు అభివృద్ధి చెందుచున్నది తాలూకాబోర్డు సభ్యులగు సిద్ధుగారు పంచాయితీ ఆధ్వర్యము. ఎన్నియో చిన్న కేసులను వీరు పరిష్కరించివారు.

తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలందు యీ క్రింద పేర్కొనబడినవారు విజయము గాంచిరి (1) బాబు మియాన్ సాహెబు (2) ముత్తంసాహెబు (3) వెంకటేశయ్య (4) బండరాజప్ప (5) కిద్దన్నగారు.

దేశీయ ప్రార్థన సమాజము:—దేశీయ ప్రార్థన సమాజసభ్యులగు చేపూరు మునిశ్వరయ్యగారు ఈ నెల 18 తేదీ ఆదివారము పం. 12 గంటలకు కడపలో ఉపాధ్యాయులకొఱకు ప్రార్థనసభ జరిపి పాఠశాలలో దైవప్రార్థన యెట్లు జరుపవలయు నను విషయము సుపర్యసించెదరు.

హరికథా కాలక్షేపము:—శ్రీ మద్రామాంజనమును హరికథా కాలక్షేప రూపముగ ప్రహృషి కృష్ణమూర్తి కాశ్రీ గారు, 1 వ నెంబరు, పొన్నపుకొండ, పొన్నపుటవుకొలో, 16 వ తేదీ శుక్రవారము మొదలు ప్రతిదినమును రాత్రి 9-30 గంటలకు జరిపెను.

కర్డరు వివాహము:—రాయవేలూరు కన్యకాపర మేశ్వరి పీఠిగారు పుత్రులగు సరిసింహులశ్రేష్ఠి వివాహముగా తాము కర్డరుశ్రుద్ధానై వివాహము జరిపించియున్నారని నిధిగాను, ర. య. పా. సు. సంభావన చేసివారు. అని దక్షిణా మూర్తిశ్రేష్ఠిగారు వ్రాయుచు పంపియ్యవలయును స్వరాజ్యుధి కన్పించితిమి.

గుజరాతు విద్యాపీఠము

పట్టాభిషేకము లొసగు సంస్థాపన సి. రాజగోపాలాచారిగారు విద్యార్థులతో కలిసిరి:—

గాంధీ సహాయంతో గలిసి 25000 మంది చెఱసాల యందన్నను దీనికలన ప్రభుత్వమువారి చర్యయందుమాన్యమైయు గలుగలేక, దీనికి కావలసిన ప్రభుత్వము పనిమైంది గాకపోవుటయు, కొంతమంది గూడుకొన్న దగుటయు, కావలయు.

‘అస్పృశ్యత’

ఈ నెల పదవ తేదీ సాయంత్రము సికింద్రాబాదు “శృంగార” వాటికలో నిర్వహించిన కులసంబంధముగు పంచాయితీ సభ సమావేశము విదారువందల శ్రీపురుషులతో గూడి నందున వారి దుస్థితిని జూచుటకు శ్రీ ‘శివశంకర’ ప్రచారక మండలిప్రచారకులగు బ్రహ్మశ్రీ, సంజాంధప్ప, భాగ్యకెడ్డి వర్మ మొదలగు, మేయందరము వెల్లితమి. వారిని దివ్యునిండి జూచుచుండ మామో మేము మనమనుకొనినవారు వారుకానియు ఎవ్వరో శివదహనమునకై వచ్చియుండు రసియుతోచియుగ, అనుకొనుచు సమీపించితిమి. స్థితితులు కన్నులార గాంచి నవ్వడు మమ్ము మేమే జఱచితిమి. శృంగారమునందుగూడ వీరికి తగు స్థలము లేనందున కొంతయు సమాధులవైను కొందరు క్రింద కటిక నేలయందే గూర్చుండి హరికార్యము క్రమముగ ప్రారంభించిరి. ఎట్టి కఠిణాత్ములైనను, అప్పు డట్టిస్థితిలోనున్న వారిని జూచియుండిన వైరాగ్యమునకు వేదాంతమే అవసరము లేదని భావోక్తకులొకరినియు. ఇంతలో వారివలనెదలనగు బడు కొందరు మారాకకు కారణం బెరుగగోరిరి. వారిల కాటం కముగా తోచినయెడల పదియేను నిమిషములకు, మా అభిప్రాయములు తెలిసికొన గలందులకు ప్రార్థించితిమి. తిత్తు ఐమే అతిశయభక్తులతో అంద కేకీధించి మాఅభిప్రాయములకు పేదమొనిరి. మ. భాగ్యకెడ్డి వర్మగారు, సంజాంధప్ప గారు మొదలగు మరికొంద రిందువులు, అతిశయితో వారుకు పశ్చాత్తాపము జనించుటకు వారిలో ఒరుగుమందు నికృత్యములకలనే వారిట్టి పీడనస్థానందు జేగలిగినట్లు కన్నీయో, ప్రత్యక్షప్రమాణములలో రెండుగుంటలవరకు ఒకరి వెనుక నొకరు ఉపయోగించుటచే వారి దుస్థితికి వారె కారకులని నొకరు మృతి దీన పద ను లై తమలో నెదవకు, చిరస్మృతియులైయున్న, పండరి పుత్రులను తలచుకొని శిశ్యువృద్ధ శమలతో, నేటిమొదలు మద్య మాంసములను విడిచింబులకై కృషి సలుపుమేగాక, మాలో ముఖ్యముగా ఆనందమైన పరిశుభ్రత మొదలగు ముఖ్యమార్గములకై మేము సమావేశమైనప్పుడెల్ల దయతో మీరు సహాయపడవలయునని కొందరు పేదకొనుటచే చాల ఆనందముతో మేము న్న వారి అభిలాష వెనకేర్చుటకై ప్రహృషించెదమని వాగ్దత్తి మొనరితిమి. ఇట్టివిషయములలో ఆకేకవిధముల ఇదివరకే కృషి సలుపుచున్న శ్రీమాక, రావుసాహెబు, పశ్చాత్తాపు మొదలగు మొదలగు మహావీరులు, మాకు సహాయముగా న్న మాశక్తిగలిది అస్పృశ్యతా నివారణకు పాటుపడవలమని నిష్కపటహృదయముతో ప్రార్థించుచున్నాము. ఎస్. శ్యామరావు.

* * * కుశవార్త ఈశ్వరశాస్త్రవారుచే, సముద్రాల వెంకన్నగారు తలినెండుల గోలుపాంయ, మేనకోడలి వివాహము జరుగదముగా ముగించుటచే, శ్రీమతి సీతమ్మగారి బాలికా పాఠశాలకు, మూడువందల ముమిడిపండ్లు బాలికలసంతోషముకొఱకు, వారు వధువును కృతముగా మెట తోడ్కొని వచ్చి, అభివృద్ధిశతకే, బాలికలందరకు, మూడుపండ్లంతుక పంచి, పిల్లల అటపాటలకు జూచిసంతోషించి వెళ్లిరి. భగవంతు డిట్టి వారల సదా రక్షించుగాక యని ప్రార్థించుచున్నాడను. ఎస్. శ్యామరావు, యదగిరి.

వైదికాంధ్ర గ్రంథములు

- ఈ క్రింది గ్రంథములు ఆంధ్రపత్రిక చందాదారులకు అర్థవెలకు పంపవలెను. 1 ఈశ్వరహస్తాశాసనము 2 ఫలిత జ్యోతిషఖండము 3 భారత మార్కండ్యము 4 తత్వజ్ఞానము 5 స్వాత్మసారము 6 మత సతాతర మహాసభ 7 భక్తిప్రార్థనాశాసనము 8 అగ్నిహోత్రాశాసనము 9 మనుష్యశాసనము 10 మాంసభక్షణనిషేధము 11 వైవాహికప్రహసనము 12 ప్రకార్యము 13 న్యాయదర్శనపరిచయము 14 కలిదర్శన ప్రహసనము ఆర్యనారాయణమూర్తి, హిందూపురం, ఆనంతపురంజిల్లా.

బొంబాయి రాజధానియందలి మేప్పేథూరు సాహెబుగారు పక్షపాతముతో పురసించిరి.

మైసూరు ప్రతినిధిసభ

బెంగళూరు జూన్ 14:— పంచమభ్యుదయమునకై ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకముగ ఒక ఉద్యోగిని నియమించుటకు నిశ్చయించిరి. ఆర్థికశక్తి చర్యనంతరమున దివానుగారు తెలియజేసిరి. ఆర్థికసంఘమువారు కృత్యమును తగ్గించు ఏర్పాటులలో ఆ దివను ఏకీభవించి నందులకు తమ సంతకమును తెలియజేసిరి. ప్రతినిధిసభ, కావనసభలకు ఓటర్ల కుండకలసి-ఆస్తి ప్రతిపత్తిగూర్చి తత్తు ఐమే పంపాము జేసెదనని నడిపిరి. ఈసారిని ఆర్థికశక్తియును శ్రీమముగ విమర్శింపకుండుట కుభ నూంక ముగి. అధికార అధికారలందరను 14 భుత్వమువారు నిర్వహింపవలసియున్న కొండెంతి కార్యమునకు చేయుత నింనుగుటకు నిశ్చయించుకొనెద (ని విశ్వసించుచున్నా వాడ ననెను.

రైలుప్రమాదము

సికిందరాబాదు జూన్ 14:— హైదరాబాదు బోవు డోజ్ బొంబాయి వదిరాన్ వెయిల్ బండి మెర్కర్ లిగ్గర నిల్చిదియు ఆపాయమునలెను. ఇది వడికొన్నకేకు 16 మైళ్ళదూరములో జరిగింది. ఒక ‘ట్రావి’ (ట్రోపుడు ఒం డితో) డీకొని ఇంజను కట్టానుండి తొలగిపోయెను. ఒక ‘స్పెయిల్ బండి’ బండి ఇగ్గిళు, నరేతర ‘మెయిల్ పాలను’ ర వాణాను జేరుటకు తెప్పించిరి. ఎరికిరి హానిలగులేదు. నేడు 6 గంటలలోపు మాగ్నము బాగుచేయబడును.

ఇండియాను నిలవనగల పరితులు మొదటిపర్యాయము ఇండియాలో జరిగినది. పరిశోధనములు కొలది కాములోనే ప్రకటింపబడును.

నోబెల్ కాలేజి, మచిలీపట్నము

1921 నవంబరు 9 న బయ్యారాసమున బెజవాడలో జరిగిన తెలుగువిషయ సంఘము నందు మచిలీపట్నములోనున్న సి. ఎమ్. ఎస్ విషయవారు గుంటూరులోనున్న పి. ఇ. ఎల్. ఎమ్ వారు నోబెల్ కాలేజి నిర్వాహకత్వమునందు వాల్చానుటకు అంగీకరించి యున్నారు. ఇతరవిషయములకూడ చేరుటకు యోచించుచున్నవి. కనీసము రెండు విషయములు వారు మాత్రమైనను అనుకూలమైన నిర్ణీతాభిప్రాయములను వెల్లడిచేసివది. మరియు సహాయముగా నుండుటకు అంగీకార మొనగవలెనని వారివారిహోం బోర్డులనుకూడ ప్రేరేపించుచున్నవి.

ఇంగ్లీషుశాఖయందు ఈదిగున తెలుపబడిన వారిని చేర్చుటచే నోబెల్ కాలేజి ఉపాధ్యాయుల సముదాయము బలపరచబడినది.

- (1) ది రెవరెండు పి. బి. జాన్స్టన్ ఎం.ఎ (కాంటంట్) ఇదివరలో కలకత్తాలో నున్న సెంటుపాలుపు కాళేజిలో వైసుప్రివిపాలుగానుండిరి. ఇంగ్లీషు యూనివర్సిటీలో లెక్చరరుగా నుండిరి. (2) డాక్టర్ జె. ఈవర్లు ఎస్కెయర్లు, బి. పి (బహియో వెస్లిమన్ యూనివర్సిటీ) కొలంబియా యూనివర్సిటీయందు పోస్టు గ్రాడ్యుయేటు పూడంబు, న్యూయార్కు-సిటీ, ఎడెన్ బరో యూనివర్సిటీ. (3) ది రెవరెండు జి. బి. రెడ్ మాన్, ఎం. పి (ఆక్స్ ఫ్).

కాలేజి తెరువబడినవిమ్మట ఉపాధ్యాయుల సీక్ర మొకటి తయారుచేయబడును. దానిని అనుసరించి ఇంగ్లీషు లెక్చరర్లు అందరును ప్రతివారమునందను విద్యార్థులతో కలయుదురు.

జూన్ మాసము 26 వ తేదీనుండి అన్నితరగతులందును పని ప్రారంభించబడును. విద్యార్థి చేరవలముల నొసగు పోటీపరీక్షలు ఈనెల 24 తేదీనాడు జరుగును.

J. Roy Stock Ag. Principal

ఈస్టను సిద్ధాంతము

మద్రాసు జ్యోతిశాస్త్రజ్ఞులు

సిద్ధాంతపరిక్షణము

రానున్న సూర్యగ్రహణము

ప్రాశస్త్యము ఈస్టను సంబంధసిద్ధాంతము (Theory of Relativity) నందు, ఆకాశము క్రమముగ నున్నదను విషయము ముఖ్యంకము. వెల్లరు సూర్యమండలమును దాటిపోవు నప్పటికి వంసి పోవునని ఆయన భవిష్యత్తు దెల్పుచున్నాడు. ఈసిద్ధాంతపు సత్యావస్థములు కనుగొనుటకు వివిధదేశములలోని శాస్త్రజ్ఞులు పెట్టెంబరులో రానున్న సూర్యగ్రహణముయొన పరిక్షణమునకై ప్రయత్నముల జేయుచున్నారు. వారు చేయదలచుకొనిన పని ఇది. ఈస్టను సిద్ధాంతము నిజమేయైన యెడల, ఆకాశములో నొక భాగము నందలి నక్షత్రముల ఛాయాపటమున - ఆ ప్రదేశ మధ్యముననే సూర్యుడుండగా తీసికొనిన ఛాయాపటమునను పోల్చి చూచినపుడు నక్షత్రముల స్థానము భేదముగ నుండవలయును. సామాన్యముగ, సూర్యుడు మధ్యస్థుడు ఛాయాపటము లభించుట దుర్లభము. అందుచేతనే రానున్న సంపూర్ణ సూర్యగ్రహణము ప్రాముఖ్యమైనది. అప్పుడు సూర్యుని చుట్టు నుండు నక్షత్రముల స్థానమును పరీక్షించి ఛాయాపటము లో నెత్తిపెట్టుకొనవచ్చును. ఆ భాగముననే నక్షత్రముల ఛాయాపటముతో పోల్చిచూచి ఈస్టను సిద్ధాంతపు సత్యావస్థములను నిర్ణయింపవచ్చును. ఇట్టిపరీక్ష 1919 గ్రహణ మపుడు చేయబడినది. కాని అప్పుడు కొంతవరకు ఆకాశము వక్రముగనున్నదని సిద్ధాంతము ధ్రువపరమైనది. అయిన నింకను పూర్తిగ విషయము నిర్ధారణ కాలేదు.

సంపూర్ణగ్రహణప్రదేశము

పరీక్షకునకు ఆ నక్షత్రానిగోధకములు గలవు. సంరంభము జేయుచేత ప్రకృతిరహస్యములు బహిర్గతము గావని యనవచ్చును. వైజ్ఞానిక పరీక్షకు ఛాయాపటముల దీనికొనబడుట వలయునంత కాలము సంపూర్ణముగ సూర్యగ్రహణముండు శాస్త్రులలోనే అది సాధ్యమగును. ఇది భూమిపక్కనో సముద్రము ప్రక్కనో సన్నని ప్రదేశములో వీలగును. ఈసంపూర్ణ సూర్యగ్రహణము గల్గు ప్రదేశము ఆఫ్రికా తూర్పుతీరమునుండి ఆస్ట్రేలియా పశ్చిమతీరమువరకును, ఆస్ట్రేలియాలో ఖండంత భాగములో కొంతవరకు గాననగును.

ఈపరీక్షకు ఆఫ్రికా అనలే పనికిరాదు. ఏల యనగా అచట గ్రహణము సూర్యోదయముతోనే ప్రారంభమగును పోట్ గ్రాపు పనికి యది సముద్రముగాదు. యంత్రములను గరిగా నిలువబెట్టి పరీక్షయందు విజయము గాంచవలెనన్నచో సముద్రముకడ నని నిలుపుటకు వీలులేదు. కావున పరీక్షణమునకు గ్రహణము గాన్వించు ప్రదేశములో కొన్నిదీవులును, ఆస్ట్రేలియా మాత్రము మిగిలియున్నవి. ఇక్కడ నుండ చాలకష్టములుగలవు. ఈమిగిలియున్న దీవులలో మాల్దీవులకంటి వియున్నను పరీక్షకై కల్గిన శాస్త్రజ్ఞులకు భోజనద్రవ్యము లన్నియును సింహళమునుండి రావలయును. బావాకు దక్షిణముననున్న క్రీస్తుమను దీవిలో బ్రిటిషు జ్యోతిశాస్త్రజ్ఞులు కడిగెదరు ఇతర ఆస్ట్రేలియాగలదు. సంపూర్ణగ్రహణము పశ్చిమదేశములో గాననగును. గాని ఆదేశములయొ యెడరిగను నివాసయోగ్యముగానిదిగను నున్నది. బ్రాముకు దక్షిణముగ 200 మైళ్ళదూరమున ఆస్ట్రేలియా ముత్రేము బట్టువారల ప్రదేశము లిక్ జ్యోతిషాలయము నాయకుని క్రింద అమెరికా పార్టీ విడిసియుండును. ఇప్పటి యేర్పాట్ల ప్రకారము భారత జ్యోతిశాస్త్రజ్ఞులుగూడ అక్కడకు వెళ్లెదరు.

భారత శాస్త్రజ్ఞులు

భారతజ్ఞులగుండ, ప్రత్యేక విజ్ఞానశాఖలగు శాస్త్రజ్ఞులను పరిష్కారమై పంపుచున్నది. ఈపార్టీలో కొడైకనాళు, మద్రాసు జ్యోతిషాలయముల డైరెక్టరుగారగు జే. యెస్సైదుగారును వారి సతీహితయు, బొంబాయి విల్సను కాలేజీలో మేధావీటిక్కు ప్రాశస్త్యము ముక్తియనుగారు నుండురు. ప్రభువునకు మాల్దీవులు పరీక్షాస్థానముగ నిర్ణయింపబడి, సింహళం జ్యోతిశాస్త్రాధికారిగూడ సిపార్టీలో జేర్చబడిన ప్రయాణమునకు చాలకష్టములుండునని తెలిసెను. సింహళం ప్రభుత్వమువారు యీపార్టీకి తగిన సామానులను ప్రారంభించెను.

పంపు శేర్పాట్లు జేసెదరని యూహించుటచే. అయితే కొలది వారముల క్రింద నీసౌకర్యములు జరుగవని యొక్కెడుగారు ఆలోచనను మార్చివేసిరి. మాల్దీవులు ఇతరదినములలో మంచి స్థానమైను సింహళమునుండి ప్రభుత్వసహాయము సాధ్యముగాకపోయెను. డబ్బు ఎక్కువ యగుటయేగాక దగ్గలోనే అమెరికను పార్టీ కూడ నుండుటచే నిధి అంతగమించిది గాదు. అనేకపార్టీలు పరీక్షకై బయల్పడలి యుండుటచేత మేధుము పట్టిగాని యింక జ్యోతిషపరిస్థితులగల్గిని పరీక్ష అపజయమందునను భయము తక్కువగ నుండును. మాల్దీవులలో ఆస్ట్రేలియాలో వలెగాక మేధుములు, పెట్టెంబరులో తగుయగ నుండవచ్చును. అక్కడనొక పార్టీయు, క్రీస్తుమనుదీవిలో బ్రిటిషు శాస్త్రజ్ఞులును, ఆస్ట్రేలియాతీమున అమెరికనులు నుండుట వలన పరీక్ష విజయము గాంచవచ్చును. ఇప్పటి యేర్పాట్లలో గూడ సింహళప్రతినిధి ఆస్ట్రేలియాకు వెళ్లివచ్చుటకు తెలుపు బొందలేదు ఇది మాల్దీవులకు వెళ్లువానికన్న మంచిదిగాదు. అయితే అక్కడకు వెళ్లుటకు వలయు సౌకర్యములను సింహళ ప్రభుత్వముజేయక పోరును.

ఆస్ట్రేలియా యాదార్యము

ఆస్ట్రేలియా పార్టీగూడ విడియు నెడరిలో నేమియు నుండకపోవుటచే ప్రభుత్వసహాయమువై వాధారపడవలసియుండును. ఆస్ట్రేలియా ప్రభుత్వమువారు పరీక్షకులందుటకు ఒక యంధనాక నౌకను నంతటి యాదార్యమును గనపరచిరి.

ఎక్కడుగారు అప్పుడే పరీక్షకు వలయు యంత్రముల పనిలోనున్నారు. ఇందు ముఖ్యమైంది పెద్దకెమిరా మాడ్యూస్ యంత్రము. ఇది చాలఅడుగులుపొడుగుండును. ఒకచివర ఫోటో గ్రాఫులపైటులును రెండవచివర ఫోటో గ్రాఫుపైటులవై నూర్వయ బింబముపడునట్లు జేయుఅద్దమునుండును. ఈయంత్రములు ముందు యిండియాలో పరీక్షింపబడి పిదప వానినితీసికొనికెల్గి నిలువబెట్టుటకు కొన్ని వాహనములుపట్టును. ఆస్ట్రేలియాకు మరెయొక యిట్టుందికలదు శ్రీమాంటియూరేకును చాలదూరము ప్రయాణము జేసి అక్కడనుండి సముద్రముతీరమున వై వెళ్లుటకు యెంత యోకాలముపట్టును. ఇందువలన యేమిపాపములు గల్గునోయని గూడ భయమెక్కువగ నుండును. (మద్రాసు మెయిలు).

రంగూనునది పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు హెచ్. ప్రియ, విస్తీర్ణము అనువారిరువురు పడవలందలి బియ్యము నవహరించుచుండిరి అరెస్టుచేయబడిరి. జామీనుమీదవారిని కదలిపెట్టుటకు అశిష్యుల మేజిస్ట్రేటు నిరాకరించెను. ఈబియ్యమును రహస్యముగనమ్ముట కంగీకరించిన ఆటంగురు భాంతియులమీదకూడ కేసులుచేయబడినది.

కన్యకావలెను (153)

ఒక గొప్ప మర్యాద వెలవాటి కుటుంబమునకు చేరినట్టియు, బాగుగా చదువుకొన్నట్టియు, కాకిన గోత్రముగల వనిని వివాహము చేసుకొనుటకై ఒక తెలుగు బ్రాహ్మణకన్యక కావలెను. వివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

ఎ. బి C/o ఆంధ్రపత్రిక, మదరాసు.

స్వదేశివస్తువులకు ప్రోత్సాహ

మొసంగుడు

జాతీయవిద్యాలయ ఇండస్ట్రీయల్సు

లిమిటెడ్, బంగ్లోలు

మేలైన బోలుచుంగలకత్తి (హోల్ గ్రౌండు కేజరు), చేతితో తయారుచేయబడినది. మిక్కిలి అందముగా నుండును. నునుపుగాను, పడుసుగాను, కొమ్ముచైన ఇత్తడిచే అమర్చబడిన పిడిచేయబడియున్నది.

మొదటికం ధర 1 కి రు 2-8-0; రెండవకం ధర 1 కి రు 2-8-0.

పేసాకుట్టు, చేతితోన తయారుచేయబడినది. అందముగా నుండును. బాగుగా కొమ్ముచైన ఇత్తడిచే అమర్చబడిన నునుపుపిడి చేయబడియున్నది.

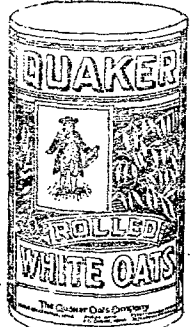
- (1) 3 అంగుళములది ఒక కత్తి గలది 0-12-0
- (2) 4 " " " 1-0-0
- (3) 5 " " " 1-8-0
- (4) 3 " రెండుకత్తులుగలది 1-8-0

ఇనుపకమ్ములచే తయారుచేయబడిన మడుపు ఈజిప్షియన్ కూడ ఉన్నది. మిక్కిలి దృఢముగా నున్నది. మొదటికం అకుపచ్చ కాన్ వాసు చేయబడియున్నది. ప్రయాణములందును, మకాములందును మిక్కిలి ఉపయోగకరము. ధర 1 కి రు 11 అ.

క్యాంపు మంచములు మిక్కిలి దృఢముగాను, అందముగా నున్నవి. మొదటికం అకుపచ్చ క్యాంప్ వాస్ చేయబడియున్నది. ఒకసంచికూడగలదు. ప్రయాణములందును, మకాములందును చాల ఉపయోగముగా నుండును. తర్రబాజీ ఆర్డరులను పంపుడు. ధర 1-కి రు 22-0-0

మేసేజరు

జాతీయవిద్యాలయ ఇండస్ట్రీయల్సు, లిమిటెడ్, (పోస్టు) బంగ్లోలు.

శిశువులకు
అవశ్యకమైన
ఆహారము లన్నిటియందును
మిక్కిలి శ్రేష్టమైనది.

క్వాకర్ ఓట్లు ఆహారమునందు ముఖ్యముగా నుండవలసిన 16 పదార్థములను సరఫరా చేయుచున్నది. అనేక ఆహారములందు తక్కువపడిన వాటి నెల్లను ఇది పూర్తి చేయును. మాంసాహారము కంటెను ఇది రెండింతలు బలము నిచ్చును. లక్షలకొలది శిశువులు ప్రపంచమునందు అంతటను, క్వాకర్ ఓట్లనే ప్రథమమునుండి వాడుచున్నారు. దేహమునకు బలము నిచ్చువాటి అన్నిటియందును ఓట్లు ఆహారము అగ్రస్థానము నలంకరించియున్నది. మంచి బలము నిచ్చు ఆహారమని చాలకాలమునుండియే ప్రసిద్ధి కెక్కియున్నది. ముఖ్యముగా నుండవలసిన లోహ సంబంధమైన వస్తువు లిందు చేరియున్నవి. మేలైన ఓట్లుపిండితో క్వాకర్ ఓట్లరొట్టెలు తయారుచేయబడి, తగరపు డబ్బీలలో భద్రముగా ప్యాకు చేయబడి వచ్చుచున్నవి. మీరు ఇచ్చునట్టి ప్రాతఃకాల ఆహారము లన్నిటికంటెను ఇది శ్రేష్టమైనదిగా నున్నది. (3009 బి)

మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా, కరాచి, రంగూన్.

Quaker Oats

MULLER & PHIPPS (India). Ltd.

Madras Bombay Calcutta Karachi Rangoon

ఖద్దరు పిచ్చి

మద్రాసు మెయిలుపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—
అతివాదులలో ఖద్దరు పిచ్చి నానాటికి అధికమగుచున్నది. ఆంధ్రము లేదనియు ముతకగుడ్డను పూజించు కైత్తి పబలు చున్నది అతివాదులకు ఇదిలేక వేరొక వ్యాపారము లేనట్లు తోచుచున్నది. ఎల్లకాలములందు ఎల్ల సమయములందు కద్దరు స్మరణయే. ఇట్లు ఎల్లకాలము ఒక్క విషయము గురించియే తలపోయుచుండుట ఒక విధపుగు పిచ్చితనము.

మా కొక కథ జ్ఞాపకమునకు వచ్చుచున్నది. ఒక బుద్ధిహీనుడు తానొక రాజునకు సేవకుని. ప్రభువులిచ్చునట్లు ఉత్తరువులిచ్చుచు, సార్వభౌముని దుస్తులు ధరించుకొని మహాభవనములందు నివసించుచు రాజవైభవము ననుభవించుచున్నాడని అతడు భావించుకొనుచుండెను. మా అతివాద స్నేహితులకు ఇట్టి పిచ్చయే పట్టియున్నది. మొన్న అతివాదుల విశ్వవిద్యాలయపు పట్టపథానంబు జరిగెను. భవనమంతయు ఖద్దరు జెండాలు ఖద్దరు తివాసీలతో ఆలంకరింపబడెను. ప్రేక్షకులు విద్యార్థులు నె నేటు సభ్యులు వైసుదాస్యలరు, కి జి స్టా) రు ఖద్దరు వస్త్రములను ధరించుకొని సభకువచ్చిరి. తెల్లటి ఖద్దరు బట్టలవై నర్తకికెట్లు ఆహ్వానింపబడి పట్టభద్రులు కియ్యడెను. ఈడిగ్రీల విలువను నూచించువిధమున ఇట్లు ఖద్దరు నర్తకికెట్లు ఇవ్వబడెను కాబోలు! అంతయు ఖద్దరు మాయము. ఏమివచ్చి! తెలివి గలిగిన గ్రంథ ప్రకాశకులు ఖద్దరుతో దైత్యచేరిన పుస్తకములను తయారుచేయుచు యీ నేలము కైత్తిలన గొప్పలాభము పొందుచున్నారని ఖద్దరుపిచ్చి పట్టించారికి ఖద్దరులియ్యపుటస్తా, ఖద్దరులొట్టాలు అన్ని ఖద్దరు వస్త్రువులు తయారుకాబడునని తలపెచ్చును. ఈదేశమునందలి వర్తకులు బుద్ధిహీనులుగారు. ఎట్టా కాళిన ఇనుపశిక్షివై దెప్పకొట్టిన లాభకరము గాని చల్లపడిన పిట్టల లాభములేదన విషయము విడిచి చక్కగ తెలియును.

నూతన భారతము

సింహ, జూన్ 13:—125 లక్షల పౌనుల నూతన ఋణమును చేయబడు గురించి భారత రాజ్యాంగ కార్యదర్శి విచారములను నేడు ప్రకటించుచున్నాడు. 100 కి 94 చొప్పున కైకొనబడును. లండను లో పూర్తి ఋణమునకు పరభాషలు రాబయిడల 1922 జూన్ 19-న తేదీరకు ద్రవ్యమును బంపుచుండవచ్చును. భారతదేశములో చంచాల నిచ్చెడు వారు కలకత్తా, బొంబాయి, మదరాసు, రంపూనగరములందలి ఇంజీనీయర్ బ్యాంకులలో కట్ట-తెను లేక లండన్ ఇంజీనీయర్ బ్యాంకుకు తంత్రి బ్రాక్ షాను పంపవచ్చును. ఇట్టి పరభాషల వాల్యము లేకుండ లండన్ తంత్రివార్త బంపుటకేర్పట్లు చేయబడినవి ఇంజీనీయర్ బ్యాంకు కార్యాలయములలో మిగిలిన వివరములు తెలియాలవు. ఈఋణము మొత్తము భారత ఆయోమాగ్నముల యభివృద్ధికి ఉపయోగించబడును.

గోధుమలపంట:—దేశీయ సంకల్పము ఇండియాలో 25221 00, ఎకరములు భూమి గోధుమల వ్యవసాయము కొరకు ఉపయోగింపబడెను. 66180 0 టన్ను భాగ్యము ఉత్పత్తి అయ్యెను. ఈసంవత్సరము 2820:00 ఎకరములభూమి యీపంటకొరకు ఉపయోగింపబడినది. 9819000 టన్ను భాగ్యము పండునని అంచనా వేయబడింది. వేగరాష్ట్రమునందీ పంట చక్కగాలేదు. వైశాఖరాష్ట్రమునందు యీపంట చక్కానున్నది. కడపి సంవత్సరముకన్న యీపర్యామము వాలుగి తలు అధికముగ పండునని అంచనా వేయబడింది. ఇతరరాష్ట్రములందుకూడ నీ పంట చక్కగ నున్నది (ప్రమరణసంఘము).

హాజీ నిధులు:—హాజీ నాయకు టర్కీ సామ్రాజ్యపు ఇతరభాగములందును అంగ్లభవనములు చక్కగ నుండుటకు తగు ఏర్పాటులు చేయటకై కొంతభవనము ప్రోత్సహించింది. కాన్స్టాంటినోపిలు నందున్న సులీమీయన్లు అవ్వవారు యీసామ్రాజ్య లాభకరమగువిధమున కృషిచేయుచున్నారని ప్రస్తుతం బాబాపు 20 మే. సే.ల నెలకొట్టి యీకాన్స్టాంటినోపిలు కడపింది. ఈనెలకొట్టిలపై కడ్డిపీక క్రయముగ పంపబడుచున్నది. అది ప్రమరణసంఘమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

తపాల బిల్లులు

ఒక లాభకరమగు కొత్తయంత్రము

బిల్లులకు నీళ్లురాని బాబులవై అంటించుట, పోస్టులు పనిచేయు బిల్లులవై ముద్రవేయుట మున్నగు చిక్కులను అంక మొందించుటకై ఇంగ్లాండు నందలి పోస్టు అధికారులు ఒక కొత్తయంత్రమును తయారు చేసినది ఒక ఇంగ్లీషు వాస్తాపత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఈయంత్రము విద్యుచ్ఛక్తిసహాయముతో పనిచేయును. బిల్లులను అంటించవలసిన అవసరము లేదు. ఊరేమే తేదిమున్నగునవి మాత్ర తెలియజేయుచు యీయంత్రము బాబులవై ముద్రవేయును. బిల్లులను అంటించుట, అంకొట్టించుట నే మో అనుభవము ఇంక వైతేదు. పోస్టు అధికారుల లైసెన్సుపొంది యీయంత్రములను ఉపయోగించుకొనవలెను. ఈయంత్రములు లక్షబాబులకు మాత్రమే ఇట్లు ముద్రవేయును. ఈతరువాదలకు అగు స్టాంపు చార్జి యంత్రమును ఉపయోగించుకొను వారు ముందు పోస్టువారికి చెల్లించవలెను. ఈతరువాత యీయంత్రముల వ్యాప్తి లక్షమందలం చేసికొనటకు పోస్టువారు లైసెన్సు ఇచ్చెదరు. ఈయంత్రము కల్ల నిమిషమునకు 250 బాబులు ముద్రవేయవచ్చును.

ఆమెరికాలో 200 కంపెనీలు ఇట్టియంత్రములను ఉపయోగించుచున్నానని తెలియుచున్నది. లండనులో ప్రాన్స్ యి లై ఫ్ ఆన్సూరెన్సు కంపెనీ వారు కీ ప్రకారములో ఇట్టియంత్రమును తమకార్యాలయమునందుంచుకొనెదనని తెలియుచున్నది. ఈయంత్రములు అధికముగ నుపయోగింపబడిన పోస్టువారికి 10 లక్షల పౌనుల ఆదాయము కలుగునని ప్రకటించబడినది.

సిటీసాజునీకు మిల్కు సప్లై కంపెనీ లిమిటెడ్:

ఈకంపెనీని మూసివేయవలయునని కొందరు క్రైస్తవులు హైకోర్టులో మోషనుకెట్టిరి. కొంతమంది వాటాదారు ఆమోషనును తేలిపించి కంపెనీని వాటాదారుల సహజేతము జరుగవలయుననియు, కంపెనీని మూసివేయవలయునా లేక పనిజరుగుచుండవలయునా అను విషయము ఆ సభకుండు తీర్మానముగట యుక్తమని న్యాయమూర్తిగారు తీర్మానించిరి. చెల్లెలగ రాజుగాని ఇంటిరిం ఆఫీసులు లెక్కచేయగ నిడుమించిరి. ఈ విషయమై తీర్మానింపటకు వాటాదారుల సభ జూలై 9 వ తేది ఉదయము సాయంత్రము 3 గంటలకు రాయసేట, మోవేరు రోడునందలి ఫారము హాలుకు నడు జరుగు నని తెలియుచున్నది.

బొంబాయినగరమునకు చుట్టు పట్ల గ్రామములనుండి నగరమునకు ప్రతిదినము అనేకమంది రయిల్లో టిక్కెట్లులేకుండ ప్రయాణము చేయుచుండిరి. టిక్టెంట్లనువేయటమే ఇట్టివారి నందిరి పట్టుకొనుచుండిరి 18 వ తేదీన పట్టబడినవారిలో చిన్న పోకిరిబాలురు, చిన్న లూడుప్రీలు, పెద్దవారి యింటిలో ప చేయు పసిపిల్లలు, టిక్టెంట్ల చని లిచ్చగార్లు విశేషముగ నుండిరి.

(3081) "కత్తికట్టలు"

వెదకత్తి గల్గి గజము పొడుగు ౫లవి. సగ నైనది.
1.5 రూ 4-8-0.

దేజను కొనువారికి ఒకటి ఉచితము. పోస్టేజిఖర్చునకే వలయువారు అర్హులతో ఒకరూపాయి ఆదానము వంపవలెను. బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్లు etc. పెద్దాపురం. (గోదావరిజిల్లా) తెలిగ్రాఫిక్ ఆడ్రెసు: "ఇండస్ట్రీసు" పెద్దాపురం.

సరస మైనధరి! దరలు మిక్కిలి సరసము. నూతనజుట్టి!

మాదుకొణములో చూచి విమ్మట తక్కిన జాగాలలో చూడండి.

బెనాల్, కాళి సరిగ్ చేయుచూ 50 మొదలు చూ 1000 వరకు పలుదినములలో దొరికును.

బెంగళూరు, కంచి, కొర్నాడు, కరాచి చీలున్న సేలము, మధుర ఈ సలములనుండి అంగ వస్త్రములున్న, 10 x 6, 8 x 8, 7 x 7, మూరలలో భోజనములను తిక్కను దొరికును.

బొంబాయి స్వదేశి స్ట్రాప్, 40, 11, 42 రతన బజారు, మదరాసు.

వ్యయమును తగ్గించుట

చెన్నపురి ప్రభుత్వమువారి ప్రయత్నములు

చెన్నపురి ప్రభుత్వపు టిక్కునగ్గు డిపార్టుమెంటు మినిస్టరుగారు ప్రభుత్వపుటలను తగ్గించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. చెన్నపురియందు యీ కాఫీను సంబంధించిన కార్యాలయము లన్నిటికి చీపాకు బిల్లింగ్సుకు మార్గవలయుననియు ఇట్లు కాళి కాబడినభవనములను ఆద్యభవదలిచేసి అందువల్ల కొంతభ.ము సంపాదించవలయుననియు వ్రాతగారు తీర్మానించి ట్లు తెలియుచున్నది. ఖర్చు తగ్గుటయే కాక యీవిర్వాలుగల్గ మరయుకలాభము కలుగును. ఒక కాఫీను సంబంధించిన కార్యాలయములన్నియు ఒకచోటనే యుండటచే ప్రజలకు మిశల లాభకరముగ నుండును. ఈకాఫీద్యోగులును భవనముల ఉద్దేశమునూడ సమముగ నిర్ణయించు విషయమై కూడ వ్రాతగారు ఆలోచించుచున్నారు.

సైక్లేరియ్యు

సైక్లేరియ్యు కార్యాలయముల కార్యదర్శులు సోమవారము వధ్యాన్నము మాజేతమెరిగ్గిడట గారు అధ్యక్షుడకవించిరి. ఈకార్యాలయములందు ఖర్చులను తగ్గించు విషయమై తగుసలహా తిచ్చుటకు సైక్లేరియ్యు సైమన్ ఆఫీసుగొప్ప శత్రుమై నియమించబడిరి. వీరికిగాను అగుచున్న ఖర్చులతగు లాభము కలుగునా అనువిషయము కొంచెముండేహాసనమై నది. వీరుకొన్ని సలహాలు ఇచ్చినారనియు, ప్రభుత్వమువారి విషయమై ఆలోచించు చున్నారనియు తెలియుచున్నది. (డెయిలీవక్కునెను).

"తెలుగు సంక్షిప్తలెఖనము"

మీరు ఇల్లుకడలకనే తెలుగు మార్గమున నెరుకొని భాషాసేవచేయవచ్చును. దినమున కొక గంట పని. "ప్రాస్పెక్టుస్సు" నిమిత్త మణాబిల్ల సంపించండి!"

(13) ఇన్ ఫోర్మేషన్ బ్యూరో, కాకినాడ.

సవరంబంగారుకు మంచివెండికి గ్యారంటీ

మావద్ద సభ్యము బంగారుతో తయారుచేయబడిన సకలవిధసకల, వెండిసామానులు అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. అద్దరు యచ్చినవారి యిష్టప్రకారము వారు కోరుకాలమునకు తయారుచేసి యియ్యబడును. నగలు శృప్తికరముగా లేనిచో వాపసు తీసికొని వైకి మియ్యబడును. (6)

మార్చి 195 } మరాపు శ్రీనివాసులు
టంక కాలవీధి మద్రాసు, } నాయుడు, మునిరత్నం
తెలిపాస నెం. 830 } నాయుడు అంచునన్న
నగలవర్తకులు 87 చెనాబజారు మద్రాసు.

గొప్ప తగుధర? బాతకరత్నము అభిరమ?

PART I

జన్మవత్సరము పుట్టినతేదీ వేళ మున్నగునవి లేకుండు సందర్భాలలో సత్వములను క్యాంక్షరు రిపింగుతో సహాయము అక్కరలేకుండా తమంత తాము వ్రాసికొనవలయు భవము, సంకాపము అయిన రాశిగ్రహము మున్నగు వ్యావర్తకములతో మీ మీ జాతకములను మీరే వ్రాసికొనవలయు. ఇది యింటిబియ్యతిమ్మగద. దీ వెలరు 2-0-0, నెలకొనుచోగా కొనువారికి 1.0-0 మాత్రమే (164) గ్రేట్ యిండియన్ పోస్టలిమాలయము, ఖికోట, వికాఖపట్నంజిల్లా.

సరస మైనధరి! దరలు మిక్కిలి సరసము. నూతనజుట్టి!

మాదుకొణములో చూచి విమ్మట తక్కిన జాగాలలో చూడండి.

బెనాల్, కాళి సరిగ్ చేయుచూ 50 మొదలు చూ 1000 వరకు పలుదినములలో దొరికును.

బెంగళూరు, కంచి, కొర్నాడు, కరాచి చీలున్న సేలము, మధుర ఈ సలములనుండి అంగ వస్త్రములున్న, 10 x 6, 8 x 8, 7 x 7, మూరలలో భోజనములను తిక్కను దొరికును.

బొంబాయి స్వదేశి స్ట్రాప్, 40, 11, 42 రతన బజారు, మదరాసు.

